

Antwoordenboek

Boekhouden

1. Balans en grootboek

Opgave 1

Balans (per)

Activa (debet)		Passiva (credit)	
<i>Vaste activa</i>		Eigen vermogen	€ 237.275,60
Gebouwen	€ 200.000,-	<i>Schulden op lange termijn</i>	
Voertuigen	€ 120.000,-		Hypotheek
<i>Viottende activa</i>		<i>Schulden op korte termijn</i>	
Debiteuren	€ 80.000,-		Crediteuren
<i>Liquide middelen</i>			
Bank	€ 14.500,-		
Kas	€ 375,60		
Totaal	€ 414.875,60	Totaal	€ 414.875,60

Opgave 2

Balans (per)

Activa (debet)		Passiva (credit)	
<i>Vaste activa</i>		Eigen vermogen	€ 55.000,-
Gebouwen	€ 125.000,-	<i>Schulden op lange termijn</i>	
<i>Viottende activa</i>			Hypotheek
Vorraden	€ 42.000,-	Leningen	€ 800,-
Debiteuren	€ 17.300,-	<i>Schulden op korte termijn</i>	
<i>Liquide middelen</i>			Crediteuren
Bank	€ 1.500,-		
Totaal	€ 185.800,-	Totaal	€ 185.800,-

Opgave 3

Balans (per)

Activa (debet)		Passiva (credit)	
<i>Vaste activa</i>		Eigen vermogen	€ 102.300,-
Gebouwen	€ 80.000,-	<i>Schulden op lange termijn</i>	
Machines	€ 60.000,-		Hypotheek
<i>Viottende activa</i>		Leningen	€ 25.000,-
Debiteuren	€ 12.000,-	<i>Schulden op korte termijn</i>	
Vorraden	€ 20.000,-		Crediteuren
<i>Liquide middelen</i>		Bank	€ 800,-
Kas	€ 1.100,-		
Totaal	€ 173.100,-	Totaal	€ 173.100,-

Opgave 4

a. wijzigingen in de posten:
wijziging in het balanstotaal:	bank -200; kas +200
geen wijziging
b. wijzigingen in de posten
wijziging in het balanstotaal	bank -150; crediteuren -150
-150
c. wijzigingen in de posten
wijziging in het balanstotaal	debiteuren -1000; bank +1000
geen wijziging
d. wijzigingen in de posten
wijziging in het balanstotaal	debiteuren -250; kas +250
geen wijziging
e. wijzigingen in de posten
wijziging in het balanstotaal	debiteuren 800; voorraden -800
geen wijziging
f. wijzigingen in de posten
wijziging in het balanstotaal	(bedrijfs)auto's +5000; bank -1000; leningen +4000
+4000
g. wijzigingen in de posten
wijziging in het balanstotaal	hypotheek -500; bank -500
-500
h. wijzigingen in de posten
wijziging in het balanstotaal	kas -25; crediteuren -25
-25
i. wijzigingen in de posten
wijziging in het balanstotaal	bank +2500; leningen +2500
+2500

Opgave 5

Gebouwen

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	180.000,-	

Machines en apparatuur

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	20.000,-	

Voertuigen

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	15.000,-	
2 jan.	Aankoop auto	5.000,-	

Vorraden

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	2.000,-	
2 jan.	Verkoop		800,-

Debiteuren

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	6.500,-	
2 jan.	Betaald per bank		1.000,-
2 jan.	Betaald per kas		250,-
2 jan.	Verkoop uit voorraad	800,-	

Bank

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	2.300,-	
2 jan.	Naar kas		200,-
2 jan.	Crediteurenbetaling		150,-
2 jan.	Debiteurenbetaling	1.000,-	
2 jan.	Aankoop auto		1.000,-
2 jan.	Aflossing hypotheek		500,-
2 jan.	Lening	2.500,-	

Kas

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	100,-	
2 jan.	Bankopname	200,-	
2 jan.	Debiteurenbetaling	250,-	
2 jan.	Crediteurenbetaling		25,-

Eigen vermogen

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		61.900,-

Hypotheek

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		110.000,-
2 jan.	Aflossing per bank	500,-	

Leningen

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		50.000,-
2 jan.	Aankoop auto		4.000,-
2 jan.	Nieuwe lening		2.500,-

Crediteuren

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		4.000,-
2 jan.	Betaling per bank	150,-	
2 jan.	Betaling per kas	25,-	

Opgave 6

a.

Gebouwen

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	50.000,-	
5 jan.	Aankoop gebouw	100.000,-	

Bedrijfswagenpark

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	40.000,-	
8 jan.	Verkoop bedrijfswagen		3.000,-

Voorraad goederen

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	30.000,-	
3 jan.	Verkoop goederen		500,-
20 jan.	Inkoop goederen	1.000,-	

Debiteuren

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	5.000,-	
3 jan.	Verkoop goederen	500,-	
15 jan.	Betaling per bank		500,-
30 jan.	Betaling per kas		450,-

Bank

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	9.000,-	
5 jan.	Aankoop gebouw		5.000,-
12 jan.	Van kas	2.500,-	
15 jan.	Debiteurenbetaling	500,-	
26 jan.	Crediteurenbetaling		1.000,-

Kas

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	1.500,-	
8 jan.	Verkoop bedrijfswagen	3.000,-	
12 jan.	Bankstorting		2.500,-
30 jan.	Debiteurenbetaling	450,-	
31 jan.	Crediteurenbetaling		600,-

Hypotheek

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		10.000,-
5 jan.	Aankoop gebouw		95.000,-

Crediteuren

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		4.000,-
20 jan.	Inkoop goederen		1.000,-
26 jan.	Betaling per bank	1.000,-	
31 jan.	Betaling per kas	600,-	

- b. (debet) 6.000,- $(9.000 + 2.500 + 500) - (5.000 + 1.000)$
- c. (debet) 1.850,- $(1.500 + 3.000 + 450) - (2.500 + 600)$
- d. (debet) 30.500,- $30.000 - 500 + 1.000$

2. Het journaal

Opgave 7

a.	Kas aan Bank	200,-	200,-
b.	Crediteuren aan Bank	150,-	150,-
c.	Bank aan Debiteuren	1.000,-	1.000,-
d.	Kas aan Debiteuren	250,-	250,-
e.	Debiteuren aan Voorraden	800,-	800,-
f.	Voertuigen aan Bank aan Leningen	5.000,-	1.000,- 4.000,-
g.	Hypotheek aan Bank	500,-	500,-
h.	Crediteuren aan Kas	25,-	25,-
i.	Bank aan Leningen	2.500,-	2.500,-

Opgave 8

3 jan.	Debiteuren aan Voorraden	500,-	500,-
5 jan.	Gebouwen aan Hypotheek aan Bank	100.000,-	95.000,- 5.000,-
8 jan.	Kas aan Voertuigen	3.000,-	3.000,-
12 jan.	Bank aan Kas	2.500,-	2.500,-
15 jan.	Bank aan Debiteuren	500,-	500,-
20 jan.	Voorraden aan Crediteuren	1.000,-	1.000,-
26 jan.	Crediteuren aan Bank	1.000,-	1.000,-
30 jan.	Kas aan Debiteuren	450,-	450,-
31 jan.	Crediteuren aan Kas	600,-	600,-

Opgave 9

a. Journaalposten

5 aug.	Gereedschappen aan Crediteuren	2.200,-	2.200,-
8 aug.	Bank aan Gebouwen	20.000,-	20.000,-
9 aug.	Debiteuren aan Voorraad goederen	3.000,-	3.000,-
10 aug.	Crediteuren aan Kas	250,-	250,-
15 aug.	Crediteuren aan Debiteuren aan Bank	8.500,-	3.500,- 5.000,-
18 aug.	Voorraad goederen aan Crediteuren	4.000,-	4.000,-
22 aug.	Kas aan Voorraad goederen	50,-	50,-
28 aug.	Leningen aan Bank	6.000,-	6.000,-

b + c Grootboek

Gebouwen

datum	omschrijving	debet	credit
1 aug.	Van balans	120.000,-	
8 aug.	Verkoop gebouw		20.000,-

Machines

datum	omschrijving	debet	credit
1 aug.	Van balans	60.000,-	

Gereedschappen

datum	omschrijving	debet	credit
1 aug.	Van balans	10.000,-	
5 aug.	Aankoop gereedschappen	2.200,-	

Voorraad goederen

datum	omschrijving	debet	credit
1 aug.	Van balans	9.000,-	
9 aug.	Verkoop goederen		3.000,-
18 aug.	Inkoop goederen	4.000,-	
22 aug.	Verkoop goederen		50,-

Debiteuren

datum	omschrijving	debet	credit
1 aug.	Van balans	2.500,-	
9 aug.	Verkoop goederen	3.000,-	
15 aug.	Betaling per bank		3.500,-

Bank

datum	omschrijving	debet	credit
1 aug.	Van balans	3.000,-	
8 aug.	Verkoop gebouw	20.000,-	
15 aug.	Bankafschrift		5.000,-
28 aug.	Aflossing lening		6.000,-

Kas

datum	omschrijving	debet	credit
1 aug.	Van balans	500,-	
10 aug.	Crediteurenbetaling		250,-
22 aug.	Verkoop goederen	50,-	

Eigen vermogen

datum	omschrijving	debet	credit
1 aug.	Van balans		95.000,-

Hypotheek

datum	omschrijving	debet	credit
1 aug.	Van balans		50.000,-

Leningen

datum	omschrijving	debet	credit
1 aug.	Van balans		50.000,-
28 aug.	Aflossing	6.000,-	

Crediteuren

datum	omschrijving	debet	credit
1 aug.	Van balans		10.000,-
5 aug.	Aankoop gereedschappen		2.200,-
10 aug.	Betaling per kas	250,-	
15 aug.	Betaling per bank	8.500,-	
18 aug.	Inkoop goederen		4.000,-

d. (debet) 300,- 500 - 250 + 50

e. (credit) 7.450,- (10.000 + 2.200 + 4.000) - (250 + 8.500)

Opgave 10

a.

<i>boekingsstuk</i>	I58	
<i>grootboekrek.</i>	<i>debet</i>	<i>credit</i>
Voorraad goederen	1.100,-	
aan Crediteuren		1.100,-

b.

<i>boekingsstuk</i>	B18	
<i>grootboekrek.</i>	<i>debet</i>	<i>credit</i>
Crediteuren	1.100,-	
Bank	400,-	
aan Kas		1.500,-

c.

<i>boekingsstuk</i>	K24	
<i>grootboekrek.</i>	<i>debet</i>	<i>credit</i>
Kas	87,-	
aan Voorraad goederen		87,-

Opgave 11

- a. Bank 50,-
aan Kas 50,-
- b. Leningen 10.000,-
aan Hypotheek 10.000,-
- c. Crediteuren 1.000,-
aan Bank 1.000,-

Opgave 12

- a. Crediteuren rekening van schuld Gebouwen rekening van bezit
 Debiteuren rekening van bezit Kas rekening van bezit
 Hypotheek rekening van schuld Machines rekening van bezit

b. Ja, als er sprake is van roodstand.

c. Nee, minder dan nul kan er niet in de kas zitten.

Opgave 13

a. Journaalposten

1.	Huisvestingskosten aan Kas	150,-	150,-
2.	Verkoopkosten aan Crediteuren	400,-	400,-
3.	Huisvestingskosten aan Bank	250,-	250,-

N.B.: als er wél een nota was ontvangen, zou die al ingeboekt zijn met: huisvestingskosten 250,-; aan crediteuren 250,-. Bij het bankafschrift zou dan de crediteur afgeboekt moeten worden: crediteuren 250,-; aan bank 250,-.

4.	Bank aan Debiteuren	600,-	600,-
5.	Rentekosten aan Bank	750,-	750,-
6.	Administratiekosten aan Kas	200,-	200,-
7.	Hypotheek aan Bank	1.500,-	1.500,-

b. Het eigen vermogen verandert als er sprake is van kosten (of opbrengsten of privé-opnamen \ -stortingen). In deze opgaven doet zich een aantal kosten voor:

(1) huisvestingskosten	€ 150,-
(2) verkoopkosten	€ 400,-
(3) huisvestingskosten	€ 250,-
(5) rentekosten	€ 750,-
(6) administratiekosten	€ 200,-

(bij de punten 4 en 7 is er alleen sprake van een verschuiving tussen balansposten; het eigen vermogen verandert daar niet door).

Het eigen vermogen zal als gevolg van deze kosten in totaal met € 1.750,- dalen.

Opgave 14

7 jan.	Bank	€ 1.475,-	
	Crediteuren	€ 500,-	
	Rentekosten	€ 25,-	
	aan Debiteuren		€ 2.000,-
9 jan.	Huurkosten	€ 700,-	
	aan Crediteuren		€ 700,-
18 jan.	Autokosten	€ 91,-	
	aan Kas		€ 91,-
22 jan.	Kas	€ 450,-	
	aan Debiteuren		€ 450,-
30 jan.	Loonkosten	€ 2.200,-	
	aan Bank		€ 2.200,-

Bedrijfsauto

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	10.000,-	

Debiteuren

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	5.000,-	
7 jan.	Betalingen per bank		2.000,-
22 jan.	Betaling per kas		450,-

Bank

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	3.000,-	
7 jan.	Bankafschrift	1.475,-	
30 jan.	Loonbetaling		2.200,-

Kas

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	500,-	
18 jan.	Benzine bedrijfsauto		91,-
22 jan.	Debiteurenbetaling	450,-	

Eigen vermogen

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		15.500,-

Lening

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		2.000,-

Crediteuren

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		1.000,-
7 jan.	Betalingen per bank	500,-	
9 jan.	Huurnota januari		700,-

Autokosten

datum	omschrijving	debet	credit
18 jan.	Benzine	91,-	

Rentekosten

datum	omschrijving	debet	credit
7 jan.	Rente op lening	25,-	

Loonkosten

datum	omschrijving	debet	credit
30 jan.	Loon administrateur	2.200,-	

Huurkosten

datum	omschrijving	debet	credit
9 jan.	Huur januari	700,-	

Opgave 15

Debiteuren	€ 850,-	
aan Opbrengst dienstverlening		€ 850,-

Opgave 16

Debiteuren	€ 390,-	
aan Voorraad goederen		€ 300,-
aan Brutowinst		€ 90,-

Opgave 17

a. 1.	Administratiekosten aan Crediteuren	€ 200,-	€ 200,-
2.	Bank Crediteuren aan Debiteuren	€ 200,- € 300,-	€ 500,-
3.	Debiteuren aan Opbrengsten	€ 600,-	€ 600,-

b. Het eigen vermogen verandert door mutaties in kosten en opbrengsten (en privé). In dit geval neemt het eigen vermogen af met € 200,- administratiekosten (1), en toe met € 600,- opbrengsten (3). Bij punt 2 vindt er alleen een verschuiving tussen balansposten plaats, waardoor het eigen vermogen niet verandert. Het eigen vermogen neemt dus per saldo met 600,- minus 200,- = € 400,- toe.

Opgave 18

a. 1.	Debiteuren aan Voorraad goederen aan Brutowinst	€ 1.500,-	€ 900,- € 600,-
2.	Voorraad goederen aan Crediteuren	€ 500,-	€ 500,-
3.	Huisvestingskosten aan Crediteuren	€ 750,-	€ 750,-
4.	Crediteuren Energiekosten aan Debiteuren aan Bank	€ 150,- € 290,-	€ 400,- € 40,-
5.	Kas aan Voorraad goederen aan Brutowinst	€ 200,-	€ 120,- € 80,-

b. Het eigen vermogen verandert door mutaties in kosten en opbrengsten (en privé). In dit geval neemt het eigen vermogen af met € 750,- huisvestingskosten (3) en met € 290,- energiekosten (4), en toe met € 600,- (1) en € 80,- (5) aan brutowinst. Alle overige posten betreft balansposten, die het eigen vermogen niet doen veranderen. Het eigen vermogen neemt dus per saldo met 1.040,- minus 680,- = € 360,- af.

Opgave 19

a. 2 maart	Privé aan Bank	€ 500,-	€ 500,-
3 maart	Privé aan Kas	€ 50,-	€ 50,-
5 maart	Kas aan Privé	€ 100,-	€ 100,-
8 maart	Portokosten aan Privé	€ 39,-	€ 39,-
9 maart	Privé aan Debiteuren	€ 120,-	€ 120,-

b. Grootboek

Privé

datum	omschrijving	debet	credit
2 maart	Bankopname	500,-	
3 maart	Kasopname	50,-	
5 maart	Kasstorting		100,-
8 maart	Postzegels		39,-
9 maart	Debiteurenbetaling	120,-	

Debiteuren

datum	omschrijving	debet	credit
1 maart	Van balans	1.350,-	
9 maart	Contante betaling aan Mulder		120,-

Kas

datum	omschrijving	debet	credit
1 maart	Van balans	475,-	
3 maart	Kasopname		50,-
5 maart	Kasstorting	100,-	

Bank

datum	omschrijving	debet	credit
1 maart	Van balans	2.230,-	
2 maart	Bankopname		500,-

Portokosten

datum	omschrijving	debet	credit
8 maart	Postzegels	39,-	

- c. Door prive-opnamen neemt het eigen vermogen af, door privé-stortingen neemt het toe. Bovendien neemt het eigen vermogen af door kosten, hier zijn dat de portokosten van 8 maart. Het eigen vermogen neemt af met de privé-opnamen (€ 500,- + € 50,- € 120,-) en de portokosten (€ 39,-), in totaal met 709,-. Het eigen vermogen neemt toe met de privé-stortingen (€ 100,- + € 39,-), in totaal met € 139,-. Per saldo neemt het eigen vermogen dus af met € 709,- minus € 139,- = € 570,-.

Opgave 20

a. Journaalposten

5 mei	Voorraad goederen aan Crediteuren	€ 1.600,-	€ 1.600,-
6 mei	Privé aan Kas	€ 30,-	€ 30,-
8 mei	Debiteuren aan Voorraad goederen aan Brutowinst	€ 4.000,-	€ 3.000,- € 1.000,-
10 mei	Crediteuren aan Kas	€ 100,-	€ 100,-
12 mei	Bank Crediteuren aan Debiteuren	€ 260,- € 240,-	€ 500,-
15 mei	Privé aan Voorraad goederen	€ 90,-	€ 90,-
18 mei	Kas aan Voorraad goederen aan Brutowinst	€ 75,-	€ 50,- € 25,-
20 mei	Leningen aan Bank	€ 600,-	€ 600,-
22 mei	Rentekosten aan Bank	€ 180,-	€ 180,-
23 mei	Crediteuren aan Privé	€ 40,-	€ 40,-
25 mei	Privé aan Voorraad goederen aan Brutowinst	€ 400,-	€ 325,- € 75,-
27 mei	Kantoorkosten aan Crediteuren	€ 80,-	€ 80,-
30 mei	Personeelskosten aan Debiteuren aan Bank	€ 1.100,-	€ 700,- € 400,-

b + c. Grootboek

Machines

datum	omschrijving	debet	credit
1 mei	Van balans	50.000,-	

Voorraad goederen

datum	omschrijving	debet	credit
1 mei	Van balans	9.000,-	
5 mei	Inkoop	1.600,-	
8 mei	Verkoop		3.000,-
15 mei	Privé-gebruik		90,-
18 mei	Verkoop		50,-
25 mei	Verkoop		325,-

Debiteuren

datum	omschrijving	debet	credit
1 mei	Van balans	900,-	
8 mei	Verkoop goederen	4.000,-	
12 mei	Betaling per bank		500,-
30 mei	Betaling per bank		700,-

Bank

datum	omschrijving	debet	credit
1 mei	Van balans	2.000,-	
12 mei	Bankafschrift (nr.)	260,-	
20 mei	Aflossing lening		600,-
22 mei	Rente lening		180,-
30 mei	Bankafschrift		400,-

Kas

datum	omschrijving	debet	credit
1 mei	Van balans	200,-	
6 mei	Privé-opname		30,-
10 mei	Crediteurenbetaling		100,-
18 mei	Verkoop goederen	75,-	

Eigen vermogen

datum	omschrijving	debet	credit
1 mei	Van balans		41.000,-

Leningen

datum	omschrijving	debet	credit
1 mei	Van balans		20.000,-
20 mei	Aflossing	600,-	

Crediteuren

datum	omschrijving	debet	credit
1 mei	Van balans		1.100,-
5 mei	Inkoop goederen		1.600,-
10 mei	Contante betaling	100,-	
12 mei	Betaling per bank	240,-	
23 mei	Betaling vanuit privé	40,-	
27 mei	Inkoop kantoorartikelen		80,-

Privé

datum	omschrijving	debet	credit
6 mei	Kasopname		30,-
15 mei	Gebruik goederen		90,-
23 mei	Crediteurenbetaling		40,-
25 mei	Contante verkoop	400,-	

Rentekosten

datum	omschrijving	debet	credit
22 mei	Rente lening	180,-	

Kantoorkosten

datum	omschrijving	debet	credit
27 mei	Inkoop kantoorartikelen	80,-	

Personeelskosten

datum	omschrijving	debet	credit
30 mei	Loon winkelbediende	1.100,-	

Brutowinst

datum	omschrijving	debet	credit
8 mei	Verkoop goederen		1.000,-
18 mei	Verkoop goederen		25,-
25 mei	Verkoop goederen		75,-

Opgave 21

1.	Debiteuren
aan Opbrengst verkopen	€ 720,-	720,-
2.	Bank
aan Debiteuren	€ 720,-	€ 720,-
3.	Privé
aan Kas	€ 100,-	€ 100,-
4.	Promotiekosten
aan Crediteuren	€ 70,-	€ 70,-
5.	Bank
aan Privé	€ 300,-	€ 300,-

3. De afsluiting van de boekhouding over een bepaalde periode

Opgave 22

a. Journaalposten

3 mei	Kantoorkosten aan Crediteuren	€ 300,-	€ 300,-
9 mei	Kas aan Privé	€ 70,-	€ 70,-
12 mei	Debiteuren aan Opbrengsten dienstverlening	€ 1.500,-	€ 1.500,-
15 mei	Kas aan Debiteuren	€ 250,-	€ 250,-
18 mei	Crediteuren aan Debiteuren aan Bank	€ 800,-	€ 400,- € 400,-
21 mei	Privé aan Debiteuren	€ 120,-	€ 120,-
25 mei	Huisvestingskosten aan Kas	€ 150,-	€ 150,-
27 mei	Hypotheek aan Bank	€ 2.000,-	€ 2.000,-
29 mei	Kas aan Opbrengsten dienstverlening	€ 100,-	€ 100,-

b + c + d. Grootboek

Bedrijfsgebouw

datum	omschrijving	debet	credit
1 mei	Van balans	100.000,-	
31 mei	Naar proefbalans	100.000,-	0,-

Debiteuren

datum	omschrijving	debet	credit
1 mei	Van balans	1.000,-	
12 mei	Levering diensten	1.500,-	
15 mei	Betaling per kas		250,-
18 mei	Betaling per bank		400,-
21 mei	Betaling via privé		120,-
31 mei	Naar proefbalans	2.500,-	770,-

Bank

datum	omschrijving	debet	credit
1 mei	Van balans	2.800,-	
18 mei	Bankafschrift (nr.)		400,-
27 mei	Aflossing hypotheek		2.000,-
31 mei	Naar proefbalans	2.800,-	2.400,-

Kas

datum	omschrijving	debet	credit
1 mei	Van balans	700,-	
9 mei	Privé-storting	70,-	
15 mei	Debiteurenbetaling	250,-	
25 mei	Vervanging glaswerk		150,-
29 mei	Levering diensten	100,-	
31 mei	Naar proefbalans	1.120,-	150,-

Eigen vermogen

datum	omschrijving	debet	credit
1 mei	Van balans		90.000,-
31 mei	Naar proefbalans	0,-	90.000,-

Hypotheek

datum	omschrijving	debet	credit
1 mei	Van balans		12.000,-
27 mei	Aflossing	2.000,-	
31 mei	Naar proefbalans	2.000,-	12.000,-

Crediteuren

datum	omschrijving	debet	credit
1 mei	Van balans		2.500,-
3 mei	Inkoop kantoorapparatuur		300,-
18 mei	Betaling per bank	800,-	
31 mei	Naar proefbalans	800,-	2.800,-

Privé

datum	omschrijving	debet	credit
9 mei	Kasstorting		70,-
21 mei	Debiteurenbetaling	120,-	
31 mei	Naar proefbalans	120,-	70,-

Kantoorkosten

datum	omschrijving	debet	credit
3 mei	Diverse kantoorapparatuur	300,-	
31 mei	Naar proefbalans	300,-	0,-

Huisvestingskosten

datum	omschrijving	debet	credit
25 mei	Vervanging glaswerk	150,-	
31 mei	Naar proefbalans	150,-	0,-

Opbrengsten dienstverlening

datum	omschrijving	debet	credit
12 mei	Levering diensten		1.500,-
29 mei	Levering diensten		100,-
31 mei	Naar proefbalans	0,-	1.600,-

e. Proefbalans

Proefbalans firma Handelsman per 31 mei 20..

Rekening	Debet	Credit
Bedrijfsgebouw	100.000,-	0,-
Debiteuren	2.500,-	770,-
Bank	2.800,-	2.400,-
Kas	1.120,-	150,-
Eigen vermogen	0,-	90.000,-
Hypotheek	2.000,-	12.000,-
Crediteuren	800,-	2.800,-
Privé	120,-	70,-
Kantoorkosten	300,-	0,-
Huisvestingskosten	150,-	0,-
Opbrengsten dienstverlening	0,-	1.600,-
Totaal	109.790,-	109.790,-

Opgave 23

Proef- en saldibalans firma Handelsman per 31 mei 20..

Rekening	Proefbalans		Saldibalans	
	Debet	Credit	Debet	Credit
Bedrijfsgebouw	100.000,-	0,-	100.000,-	
Debiteuren	2.500,-	770,-	1.730,-	
Bank	2.800,-	2.400,-	400,-	
Kas	1.120,-	150,-	970,-	
Eigen vermogen	0,-	90.000,-		90.000,-
Hypotheek	2.000,-	12.000,-		10.000,-
Crediteuren	800,-	2.800,-		2.000,-
Privé	120,-	70,-	50,-	
Kantoorkosten	300,-	0,-	300,-	
Huisvestingskosten	150,-	0,-	150,-	
Opbrengst dienstverl.	0,-	1.600,-		1.600,-
Totaal	109.790,-	109.790,-	103.600,-	103.600,-

Opgave 24

Kolommenbalans firma Handelsman per 31 mei 20..

Rekening	Proefbalans		Saldibalans		Resultatenrekening		Balans	
	Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit
Bedrijfsgebouw	100.000,-	0,-	100.000,-				100.000,-	
Debiteuren	2.500,-	770,-	1.730,-				1.730,-	
Bank	2.800,-	2.400,-	400,-				400,-	
Kas	1.120,-	150,-	970,-				970,-	
Eigen vermogen	0,-	90.000,-		90.000,-				91.100,-
Hypotheek	2.000,-	12.000,-		10.000,-				10.000,-
Crediteuren	800,-	2.800,-		2.000,-				2.000,-
Privé	120,-	70,-	50,-					
Kantoorkosten	300,-	0,-	300,-		300,-			
Huisvestingskosten	150,-	0,-	150,-		150,-			
Opbrengst dienstverl.	0,-	1.600,-		1.600,-		1.600,-		
Saldo resultaten					1.150,-			
Totaal	109.790,-	109.790,-	103.600,-	103.600,-	1.600,-	1.600,-	103.100,-	103.100,-

a, b, c en e: zie tabel hierboven.

d. Oud eigen vermogen	90.000,-
Privé	<u>50,-</u> -
	89.950,-
Saldo resultaten	<u>1.150,-</u> +
Nieuw eigen vermogen	91.100,-

f. Het saldo resultaten is debet (dus winst) € 1.150,-. Ga maar na: er is € 450,- aan kosten gemaakt (300,- kantoorkosten en 150,- huisvestingskosten). Daar tegenover staat een opbrengstenpost van € 1.600,-. Per saldo is er dus 1.600,- minus 450,- = € 1.150,- winst gemaakt.

g. Het eigen vermogen nam toe met € 1.100,- (van 90.000,- naar 91.100,-). Naast de toename van het eigen vermogen met € 1.150,- door de winst, is er een afname van € 50,- door de post privé. Per saldo neemt het eigen vermogen dus toe met € 1.100,-.

h. De post privé staat in de saldibalans op € 50,- debet. Dat betekent dat er per saldo € 50,- meer is onttrokken dan gestort. Dat komt omdat de eigenaar weliswaar op 9 mei € 70,- in de bedrijfskas heeft gestopt, maar op 21 mei blijkt dat hij € 120,- in eigen portemonnee heeft gedaan.

Opgave 25

a, b, c, d en e

Kolommenbalans firma Rechtop per 31 december 20..

Rekening	Proefbalans		Saldibalans		Resultatenrekening		Balans	
	Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit
Gebouwen	200.000,-	20.000,-	180.000,-				180.000,-	
Inventaris	75.000,-	10.000,-	65.000,-				65.000,-	
Goederenvoorraad	172.000,-	140.000,-	32.000,-				32.000,-	
Debiteuren	199.500,-	177.400,-	22.100,-				22.100,-	
Bank	169.300,-	173.100,-		3.800,-				3.800,-
Kas	32.100,-	29.900,-	2.200,-				2.200,-	
Eigen vermogen		133.500,-		133.500,-				120.000,-
Hypotheek	10.000,-	140.000,-		130.000,-				130.000,-
Leningen	5.000,-	50.000,-		45.000,-				45.000,-
Crediteuren	29.000,-	31.500,-		2.500,-				2.500,-
Privé	36.000,-	4.000,-	32.000,-					
Administratiekosten	4.000,-	400,-	3.600,-		3.600,-			
Huisvestingskosten	14.000,-	2.000,-	12.000,-		12.000,-			
Verkoopkosten	15.000,-	1.800,-	13.200,-		13.200,-			
Personeelskosten	24.000,-	2.300,-	21.700,-		21.700,-			
Brutowinst	1.000,-	70.000,-		69.000,-		69.000,-		
Saldo resultaten					18.500,-			
Totaal	985.900,-	985.900,-	383.800,-	383.800,-	69.000,-	69.000,-	301.300,-	301.300,-

f. De rekening Bank staat credit op de balans; er is dus roodstand.

g. Dienstverlenende bedrijven, die niet met een goederenvoorraad werken, gebruiken de post Opbrengsten (dienstverlening). Productiebedrijven en handelsbedrijven, die een goederenvoorraad op de balans hebben staan, moeten bij verkoop een deel van deze voorraad afboeken. Het verschil tussen inkoopprijs en verkoopprijs is de brutowinst, en dit bedrag wordt dan op Brutowinst geboekt.

Opgave 26

a.

Kolommenbalans firma Krediet per 31 december 20..

Rekening	Saldibalans		Resultatenrekening		Balans	
	Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit
Inventaris	64.000,-				64.000,-	
Apparatuur	26.000,-				26.000,-	
Debiteuren	3.600,-				3.600,-	
Bank	2.150,-				2.150,-	
Kas	950,-				950,-	
Eigen vermogen		49.200,-				30.500,-
Leningen		61.000,-				61.000,-
Crediteuren		5.200,-				5.200,-
Privé	15.000,-					
Personeelskosten	18.000,-		18.000,-			
Kantoorkosten	5.000,-		5.000,-			
Huisvestingskosten	17.500,-		17.500,-			
Promotiekosten	8.200,-		8.200,-			
Opbrengst makelaardij		28.400,-		28.400,-		
Opbrengst verzekeringen		16.600,-		16.600,-		
Saldo resultaten				3.700,-		
Totaal	160.400,-	160.400,-	48.700,-	48.700,-	96.700,-	96.700,-

- b. Het saldo resultaten staat credit op de resultatenrekening. De kosten zijn dus hoger dan de opbrengsten; er is een negatief bedrijfsresultaat, ofwel: verlies.
- c. De posten opbrengst makelaardij en opbrengst verzekeringen. Door twee opbrengsten- rekeningen te hanteren, kan men de opbrengst per hoofdactiviteit in de boekhouding zichtbaar maken.
- d. Makelaardij, met een omzet van € 28.400,- (rekening Opbrengst makelaardij).
- e. Gedaald met € 18.700,- (van 49.200,- naar 30.500,-).
- f. Per saldo privé opgenomen € 15.000,-; verlies € 3.700,- (samen € 18.700,-)
- g. Er is geen grootboekrekening 'Gebouwen' of 'Bedrijfspand', o.i.d.

Opgave 27

Kas	1	Eigen vermogen	0	Privé	0
Voorraad goederen	7	Personeelskosten	4	Kantoorkosten	4
Machines	0	Debiteuren	1	Crediteuren	1
Bank	1	Saldo resultaten	9	Hypotheken	0
Leningen	0	Opbrengst verkopen	8	Brutowinst	8

Opgave 28

a. Journaalposten

2 jan.	470 Algemene kosten aan 066 Privé Haarsma	€ 78,-	€ 78,-
5 jan.	430 Verkoopkosten aan 140 Crediteuren	€ 120,-	€ 120,-
9 jan.	420 Autokosten aan 065 Privé Westerman	€ 76,-	€ 76,-
12 jan.	100 Kas aan 130 Debiteuren	€ 50,-	€ 50,-
15 jan.	065 Privé Westerman 066 Privé Haarsma aan 130 Debiteuren aan 110 Bank	€ 1.200,- € 1.200,-	€ 1.400,- € 1.000,-
19 jan.	420 Autokosten aan 100 Kas	€ 60,-	€ 60,-
22 jan.	130 Debiteuren aan 700 Voorraad product A aan 701 Voorraad product B aan 850 Brutowinst product A aan 852 Brutowinst product B	€ 6.200,-	€ 2.000,- € 1.200,- € 1.800,- € 1.200,-
26 jan.	110 Bank 460 Rentekosten aan 130 Debiteuren aan 066 Privé Haarsma	€ 2.100,- € 100,-	€ 2.000,- € 200,-
29 jan.	700 Voorraad product A 701 Voorraad product B aan 140 Crediteuren	€ 500,- € 800,-	€ 1.300,-
30 jan.	140 Crediteuren aan 110 Bank	€ 1.350,-	€ 1.350,-

b, c en d. Grootboek van de firma Westerman (maand januari 20..)

040 Bedrijfsauto

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	30.000,-	
31 jan.	Naar proefbalans	30.000,-	0,-

060 Eigen vermogen Westerman

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		15.000,-
31 jan.	Naar proefbalans	0,-	15.000,-

061 Eigen vermogen Haarsma

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		19.700,-
31 jan.	Naar proefbalans	0,-	19.700,-

065 Privé Westerman

datum	omschrijving	debet	credit
9 jan.	Garage		76,-
15 jan.	Maandtermijn	1.200,-	
31 jan.	Naar proefbalans	1.200,-	76,-

066 Privé Haarsma

datum	omschrijving	debet	credit
2 jan.	Postzegels		78,-
15 jan.	Maandtermijn	1.200,-	
26 jan.	Retour IB		200,-
31 jan.	Naar proefbalans	1.200,-	278,-

080 Leningen

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		11.500,-
31 jan.	Naar proefbalans	0,-	11.500,-

100 Kas

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	500,-	
12 jan.	Debiteurenbetaling	50,-	
19 jan.	Benzine		60,-
31 jan.	Naar proefbalans	550,-	60,-

110 Bank

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	1.500,-	
15 jan.	Bankafschrift		1.000,-
26 jan.	Bankafschrift	2.100,-	
30 jan.	Bankafschrift		1.350,-
31 jan.	Naar proefbalans	3.600,-	2.350,-

130 Debiteuren

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	4.000,-	
12 jan.	Betaling per kas		50,-
15 jan.	Betaling per bank		1.400,-
22 jan.	Verkoop goederen	6.200,-	
26 jan.	Betaling per bank		2.000,-
31 jan.	Naar proefbalans	10.200,-	3.450,-

140 Crediteuren

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		1.800,-
5 jan.	Advertentie stadsblad		120,-
29 jan.	Inkoop product A en B		1.300,-
30 jan.	Betaling per bank	1.350,-	
31 jan.	Naar proefbalans	1.350,-	3.220,-

420 Autokosten

datum	omschrijving	debet	credit
9 jan.	Garage	76,-	
19 jan.	Benzine	60,-	
31 jan.	Naar proefbalans	136,-	0,-

430 Verkoopkosten

datum	omschrijving	debet	credit
5 jan.	Advertentie stadsblad	120,-	
31 jan.	Naar proefbalans	120,-	0,-

460 Rentekosten

datum	omschrijving	debet	credit
26 jan.	Rente lening	100,-	
31 jan.	Naar proefbalans	100,-	0,-

470 Algemene kosten

datum	omschrijving	debet	credit
2 jan.	Postzegels	78,-	
31 jan.	Naar proefbalans	78,-	0,-

700 Voorraad product A

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	7.000,-	
22 jan.	Verkoop goederen		2.000,-
29 jan.	Inkoop goederen	500,-	
31 jan.	Naar proefbalans	7.500,-	2.000,-

701 Voorraad product B

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	5.000,-	
22 jan.	Verkoop goederen		1.200,-
29 jan.	Inkoop goederen	800,-	
31 jan.	Naar proefbalans	5.800,-	1.200,-

850 Brutowinst product A

datum	omschrijving	debet	credit
22 jan.	Verkoop goederen		1.800,-
31 jan.	Naar proefbalans	0,-	1.800,-

852 Brutowinst product B

datum	omschrijving	debet	credit
22 jan.	Verkoop goederen		1.200,-
31 jan.	Naar proefbalans	0,-	1.200,-

e. Kolommenbalans firma Westerman per 31 januari 20..

Nr.	Rekening	Proefbalans		Saldibalans		Resultatenrekening		Balans	
		Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit
040	Bedrijfsauto	30.000,-	0,-	30.000,-				30.000,-	
060	Eigen vermogen Westerman	0,-	15.000,-		15.000,-				15.159,-
061	Eigen vermogen Haarsma	0,-	19.700,-		19.700,-				20.061,-
065	Privé Westerman	1.200,-	76,-	1.124,-					
066	Privé Haarsma	1.200,-	278,-	922,-					
080	Leningen	0,-	11.500,-		11.500,-				11.500,-
100	Kas	550,-	60,-	490,-				490,-	
110	Bank	3.600,-	2.350,-	1.250,-				1.250,-	
130	Debiteuren	10.200,-	3.450,-	6.750,-				6.750,-	
140	Crediteuren	1.350,-	3.220,-		1.870,-				1.870,-
420	Autokosten	136,-	0,-	136,-		136,-			
430	Verkoopkosten	120,-	0,-	120,-		120,-			
460	Rentekosten	100,-	0,-	100,-		100,-			
470	Algemene kosten	78,-	0,-	78,-		78,-			
700	Voorraad product A	7.500,-	2.000,-	5.500,-				5.500,-	
701	Voorraad product B	5.800,-	1.200,-	4.600,-				4.600,-	
850	Brutowinst prod. A	0,-	1.800,-		1.800,-		1.800,-		
852	Brutowinst prod. B	0,-	1.200,-		1.200,-		1.200,-		
950	Saldo resultaten					2.566,-			
	Totaal	61.834,-	61.834,-	51.070,-	51.070,-	3.000,-	3.000,-	48.590,-	48.590,-

Bepaling eigen vermogen:

Oud E.V. Westerman	15.000,-	Oud E.V. Haarsma	19.700,-
Privé Westerman	<u>1.124,-</u>	Privé Haarsma	<u>922,-</u>
	13.876,-		18.778,-
Winstaandeel Westerman	<u>1.283,-</u> +	Winstaandeel Haarsma	<u>1.283,-</u> +
	15.159,-		20.061,-

4. BTW; Enkele boekingen nader bekeken

Opgave 29

- a. $121/100 \times 50,- = 60,50$ ($1,21 \times 50,-$)
 b. $21/100 \times 70,- = 14,70$ ($0,21 \times 70,-$)
 c. $100/121 \times 27,83 = 23,-$
 d. $21/121 \times 197,06 = 34,20$
 e. $106/100 \times 25,- = 26,50$ ($1,06 \times 25,-$)
 f. $6/100 \times 300,- = 18,-$ ($0,06 \times 300,-$)
 g. $100/106 \times 159,- = 150,-$
 h. $6/106 \times 60 = 3,40$

Opgave 30

a.	700 Voorraad goederen	€ 600,-	
	160 Te vorderen BTW	€ 36,-	
	aan 140 Crediteuren		€ 636,-
b.	130 Debiteuren	€ 265,-	
	aan 700 Voorraad goederen		€ 150,-
	aan 850 Brutowinst		€ 100,-
	aan 162 Te betalen BTW 6%		€ 15,-
c.	420 Autokosten	€ 75,-	
	160 Te vorderen BTW	€ 15,75	
	aan 100 Kas		€ 90,75
d.	030 Apparatuur	€ 24.000,-	
	160 Te vorderen BTW	€ 5.040,-	
	aan 140 Crediteuren		€ 29.040,-
e.	700 Voorraad goederen	€ 750,-	
	160 Te vorderen BTW	€ 157,50	
	aan 140 Crediteuren		€ 907,50
f.	130 Debiteuren	€ 338,80	
	aan 700 Voorraad goederen		€ 160,-
	aan 850 Brutowinst		€ 120,-
	aan 161 Te betalen BTW 21%		€ 58,80
g.	415 Kantoorkosten	€ 200,-	
	160 Te vorderen BTW	€ 42,-	
	aan 100 Kas		€ 242,-
h.	065 Privé	€ 42,40	
	aan 100 Kas		€ 42,40

Opgave 31

a.	162 Af te dragen BTW	€ 1.840,-	
	aan 160 Te vorderen BTW		€ 1.840,-
b.	161 Te betalen BTW	€ 3.325,-	
	aan 162 Af te dragen BTW		€ 3.325,-
c.	€ 1.485,- (3.325,- minus 1.840,-).		
d.	credit (per saldo af te dragen, ofwel een schuld aan de belastingdienst).		

Opgave 32

- a.
162 Af te dragen BTW	€ 1.846,10	
aan 160 Te vorderen BTW		€ 1.846,10
161 Te betalen BTW	€ 1.177,50	
aan 162 Af te dragen BTW		€ 1.177,50

b.

160 Te vorderen BTW				161 Te betalen BTW			
datum	omschrijving	debet	credit	datum	omschrijving	debet	credit
1 dec.	I79	30,00		4 dec.	V04052		180,50
3 dec.	I80	12,64		9 dec.	V04053		123,00
6 dec.	K25	15,64		14 dec.	V04054		70,82
9 dec.	I81	1.287,50		18 dec.	K26		12,30
11 dec.	I82	14,40		22 dec.	V04055		234,18
15 dec.	I83	1,58		28 dec.	V04056		300,95
18 dec.	B34	8,90		29 dec.	K29		40,75
21 dec.	K27	135,00		31 dec.	V04057		215,00
21 dec.	I84	12,34		31 dec.	D28	1.177,50	
27 dec.	I85	84,70					
29 dec.	K28	60,15					
30 dec.	I86	153,60					
31 dec.	B37	29,65					
31 dec.	D28		1.846,10				
31 dec.	Naar proefbal.	1.846,10	1.846,10	31 dec.	Naar proefbal.	1.177,50	1.177,50

162 Af te dragen BTW

datum	omschrijving	debet	credit
31-12	D28	1.846,10	
31-12	D28		1.177,50
31 dec.	Naar proefbal.	1.846,10	1.177,50

c.

Kolommenbalans

Nr.	Grootboekrekening	Proefbalans		Saldibalans		Resultatenrekening		Balans	
		Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit
160	Te vorderen BTW	1.846,10	1.846,10						
161	Te betalen BTW	1.177,50	1.177,50						
162	Af te dragen BTW	1.846,10	1.177,50	668,60				668,60	

- d. De ondernemer ontvangt € 668,60 terug (debet op de balans, dus een vordering op de belastingdienst).

Opgave 33

a.	130 Debiteuren	€ 423,50	
	aan 850 Opbrengst diensten		€ 350,-
	aan 161 Te betalen BTW		€ 73,50
b.	110 Bank	€ 423,50	
	aan 130 Debiteuren		€ 423,50
c.	440 Administratiekosten	€ 19,50	
	aan 100 Kas		€ 19,50
d.	030 Machines	€ 10.000,-	
	160 Te vorderen BTW	€ 2.100,-	
	aan 140 Crediteuren		€ 12.100,-
e.	065 Privé	€ 50,-	
	aan 100 Kas		€ 50,-
f.	162 Af te dragen BTW	€ 2.026,50	
	161 Te betalen BTW	€ 73,50	
	aan 160 Te vorderen BTW		€ 2.100,-
	of:		
	162 Af te dragen BTW	€ 2.100,-	
	aan 160 Te vorderen BTW		€ 2.100,-
	161 Te betalen BTW	€ 73,50	
	aan 161 Af te dragen BTW		€ 73,50
g.	De ondernemer ontvangt € 2.026,50 terug.		

Opgave 34

a.	100 Kas	€ 217,80	
	aan 700 Voorraad goederen		€ 100,-
	aan 850 Brutowinst		€ 80,-
	aan 161 Te betalen BTW		€ 37,80
b.	065 Privé	121,-	
	aan 700 Voorraad goederen		€ 100,-
	aan 161 Te betalen BTW		€ 21,-

Opgave 35

20 febr.	200 Geld onderweg aan 100 Kas	€ 250,-	€ 250,-
23 febr.	100 Kas aan 200 Geld onderweg	€ 120,-	€ 120,-
25 febr.	110 Bank aan 200 Geld onderweg	€ 250,-	€ 250,-
28 febr.	200 Geld onderweg aan 110 Bank	€ 120,-	€ 120,-

Opgave 36

a.	700 Voorraad goederen 160 Te vorderen BTW aan 140 Crediteuren	€ 500,- € 30,-	€ 530,-
b.	200 Geld onderweg aan 100 Kas	€ 245,-	€ 245,-
c.	130 Debiteuren aan 700 Voorraad goederen aan 850 Brutowinst aan 161 Te betalen BTW	€ 424,-	€ 275,- € 125,- € 24,-
d.	100 Kas aan 200 Geld onderweg	€ 50,-	€ 50,-
e.	140 Crediteuren aan 130 Debiteuren aan 110 Bank	€ 530,-	€ 424,- € 106,-
f.	420 Autokosten 160 Te vorderen BTW aan 065 Privé	€ 45,- € 9,45	€ 54,45
g.	110 Bank aan 200 Geld onderweg	€ 195,-	€ 195,-
	of:		
	110 Bank aan 200 Geld onderweg	€ 245,-	(vergelijk dit deel van de € 245,- journaalpost met b.)
	200 Geld onderweg aan 110 Bank	€ 50,-	(vergelijk dit deel van de € 50,- journaalpost met d.)

Opgave 37

a.	130 Debiteuren	€ 544,50	
	aan 850 Opbrengst verkopen		€ 450,-
	aan 161 Te betalen BTW		€ 94,50
b1.	700 Voorraad goederen	€ 1.000,-	
	160 Te vorderen BTW	€ 210,-	
	aan 140 Crediteuren		€ 1.210,-
b2.	130 Debiteuren	€ 1.815,-	
	aan 700 Voorraad goederen		€ 1.000,-
	aan 850 Brutowinst		€ 500,-
	aan 161 Te betalen BTW		€ 315,-
c1.	700 Voorraad goederen	€ 700,-	
	160 Te vorderen BTW	€ 147,-	
	aan 140 Crediteuren		€ 847,-
c2.	130 Debiteuren	€ 1.089,-	
	aan 850 Opbrengst verkopen		€ 900,-
	aan 161 Te betalen BTW		€ 189,-
	800 Inkoopprijs verkopen	€ 700,-	
	aan 700 Voorraad goederen		€ 700,-

Opgave 38

a. Journaal

1.	130 Debiteuren	€ 2.420,-	
	aan 850 Opbrengst verkopen		€ 2.000,-
	aan 161 Te betalen BTW		€ 420,-
	800 Inkoopprijs verkopen	€ 1.450,-	
	aan 700 Voorraad goederen		€ 1.450,-
2.	700 Voorraad goederen	€ 3.600,-	
	160 Te vorderen BTW	€ 756,-	
	aan 140 Crediteuren		€ 4.356,-
3.	130 Debiteuren	€ 1.452,-	
	aan 850 Opbrengst verkopen		€ 1.200,-
	aan 161 Te betalen BTW		€ 252,-
	800 Inkoopprijs verkopen	€ 950,-	
	aan 700 Voorraad goederen		€ 950,-

b. Grootboek

130 Debiteuren

datum	omschrijving	debet	credit
0	Van balans	2.400,-	
1	Verkoop goederen	2.420,-	
3	Verkoop goederen	1.452,-	
	Naar proefbalans	6.272,-	0,-

140 Crediteuren

datum	omschrijving	debet	credit
0	Van balans		1.850,-
2	Inkoop goederen		4.356,-
	Naar proefbalans	0,-	6.206,-

160 Te vorderen BTW

datum	omschrijving	debet	credit
2	Inkoop goederen	756,-	
	Naar proefbalans	756,-	0,-

161 Te betalen BTW

datum	omschrijving	debet	credit
1	Verkoop goederen		420,-
3	Verkoop goederen		252,-
	Naar proefbalans	0,-	672,-

700 Voorraad goederen

datum	omschrijving	debet	credit
0	Van balans	3.000,-	
1	Verkoop goederen		1.450,-
2	Inkoop goederen	3.600,-	
3	Verkoop goederen		950,-
	Naar proefbalans	6.600,-	2.400,-

800 Inkooprij verkopen

datum	omschrijving	debet	credit
1	Verkoop goederen	1.450,-	
3	Verkoop goederen	950,-	
	Naar proefbalans	2.400,-	0,-

850 Opbrengst verkopen

datum	omschrijving	debet	credit
1	Verkoop goederen		2.000,-
3	Verkoop goederen		1.200,-
	Naar proefbalans	0,-	3.200,-

c. Kolommenbalans

Kolommenbalans

Nr.	Rekening	Proefbalans		Saldibalans		Resultatenrekening		Balans	
		Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit
130	Debiteuren	6.272,-	0,-	6.272,-				6.272,-	
140	Crediteuren	0,-	6.206,-		6.206,-				6.206,-
160	Te vorderen BTW	756,-	0,-	756,-				756,-	
161	Te betalen BTW	0,-	672,-		672,-				672,-
700	Voorraad goederen	6.600,-	2.400,-	4.200,-				4.200,-	
800	Inkooprij verkopen	2.400,-	0,-	2.400,-		2.400,-			
850	Opbrengst verkopen	0,-	3.200,-		3.200,-		3.200,-		
	Saldo resultaten					800,-			
						3.200,-	3.200,-		

d. € 800,- (zie saldo resultaten). Logisch, want bij de eerste verkoop werd € 550,- verdiend (2.000,- minus 1.450,-), en bij de tweede verkoop € 250,- (1.200,- minus 950,-); samen dus € 800,-.

e. € 84,- retour (756,- te vorderen minus 672,- te betalen).

Opgave 39

1. Journaal

a.	410 Advertentiekosten aan 065 Privé	€ 90,-	€ 90,-
b.	200 Geld onderweg aan 100 Kas	€ 50,-	€ 50,-
c.	100 Kas aan 700 Voorraad goederen aan 850 Brutowinst aan 161 Te betalen BTW	€ 145,20	€ 75,- € 45,- € 25,20
d.	130 Debiteuren aan 700 Voorraad goederen aan 850 Brutowinst aan 161 Te betalen BTW	€ 181,50	€ 110,- € 40,- € 31,50
e.	110 Bank aan 200 Geld onderweg aan 130 Debiteuren	€ 228,50	€ 50,- € 178,50
f.	700 Voorraad goederen 160 Te vorderen BTW aan 140 Crediteuren	€ 180,25 € 37,85	€ 218,10
g.	410 Energiekosten 160 Te vorderen BTW aan 110 Bank	€ 289,26 € 60,74	€ 350,-

2. BTW-aangifte

Op rekening 160 staat debet 37,85 (f) + 60,74 (g) = € 98,59.

Op rekening 161 staat credit 25,20 (c) + 31,50 (d) = € 56,70.

Deze bedragen moeten worden overgeboekt naar rekening 162.

162 Af te dragen BTW	€ 98,59	
aan 160 Te vorderen BTW		€ 98,59

161 Te betalen BTW	€ 56,70	
aan 162 Af te dragen BTW		€ 56,70

of in één keer:

162 Af te dragen BTW	€ 41,89	
161 Te betalen BTW	€ 56,70	
aan 160 Te vorderen BTW		€ 98,59

De ondernemer ontvangt dus per saldo € 41,89 retour van de belastingdienst (dit bedrag staat debet op 162 Af te dragen BTW, en is dus een vordering).

5. Retourzendingen en correctieboekingen

Opgave 40

a.	130 Debiteuren	€ 143,10	
	aan 850 Opbrengst dienstverlening		€ 135,-
	aan 161 Te betalen BTW		€ 8,10
b.	130 Debiteuren	€ 265,-	
	aan 850 Opbrengst dienstverlening		€ 250,-
	aan 161 Te betalen BTW		€ 15,-
c.	850 Opbrengst dienstverlening	€ 135,-	
	161 Te betalen BTW	€ 8,10	
	aan 130 Debiteuren		€ 143,10
d.	850 Opbrengst dienstverlening	€ 50,-	
	161 Te betalen BTW	€ 3,-	
	aan 130 Debiteuren		€ 53,-
- e. De omzet is op rekening 850 Opbrengst dienstverlening voor (135,- + 250,-) = € 385,- gecrediteerd. Daarna is er voor (135,- + 50,-) = € 185,- gedebiteerd, zodat er een omzet van (385,- minus 185,-) = € 200,- resteert. Anders gezegd: de omzet van vraag a verdwijnt helemaal, de omzet van vraag b blijft voor 80% intact. 80% van 250,- = € 200,-.

Opgave 41

a.	700 Voorraad goederen	€ 800,-	
	160 Te vorderen BTW	€ 48,-	
	aan 140 Crediteuren		€ 848,-
b.	130 Debiteuren	€ 530,-	
	aan 700 Voorraad goederen		€ 300,-
	aan 850 Brutowinst		€ 200,-
	aan 161 Te betalen BTW		€ 30,-
c.	140 Crediteuren	€ 318,-	
	aan 700 Voorraad goederen		€ 300,-
	aan 160 Te vorderen BTW		€ 18,-
d.	700 Voorraad goederen	€ 150,-	
	850 Brutowinst	€ 100,-	
	161 Te betalen BTW	€ 15,-	
	aan 130 Debiteuren		€ 265,-

Opgave 42

a.	130 Debiteuren	€ 471,90	
	aan 850 Opbrengst verkopen		€ 390,-
	aan 161 Te betalen BTW		€ 81,90
	800 Inkoopprijs verkopen	€ 300,-	
	aan 700 Voorraad goederen		€ 300,-
b.	700 Voorraad goederen	€ 550,-	
	160 Te vorderen BTW	€ 115,50	
	aan 140 Crediteuren		€ 665,50
c.	850 Opbrengst verkopen	€ 390,-	
	161 Te betalen BTW	€ 81,90	
	aan 130 Debiteuren		€ 471,90
	700 Voorraad goederen	€ 300,-	
	aan 800 Inkoopprijs verkopen		€ 300,-
d.	140 Crediteuren	€ 665,50	
	aan 700 Voorraad goederen		€ 550,-
	aan 160 Te vorderen BTW		€ 115,50

e. Omzet is 0. De verkoop bij a. is immers geheel retour ontvangen (c).

f. Voorraad goederen is niet veranderd. Zowel de verkoop als de inkoop van goederen (bij a en b) is immers geheel ongedaan gemaakt (bij c en d).

g. Geen BTW te vorderen (de te vorderen BTW bij b. wordt weer weggeboekt bij d.).
Geen BTW te betalen (de te betalen BTW bij a. wordt weer weggeboekt bij c.).

h. Geen gevolgen. De wijziging van debiteuren (a) en crediteuren (b) wordt door de retourzendingen weer ongedaan gemaakt (c en d).

Opgave 43

	850 Opbrengst verkopen	€ 400,-	
	161 Te betalen BTW	€ 24,-	
	aan 130 Debiteuren		€ 424,-
	700 Voorraad goederen	€ 280,-	
	aan 800 Inkoopprijs verkopen		€ 280,-

Opgave 44

1. Per abuis is dus geboekt:

100 Kas	€ 100,-	
aan 065 Privé		€ 100,-

Deze boeking moet worden tegengeboekt:

065 Privé	€ 100,-	
aan 100 Kas		€ 100,-

zodat de foutieve boeking vervalt, en de juiste boeking moet worden gemaakt:

065 Privé	€ 100,-	
aan 100 Kas		€ 100,-

Wil je deze journaalpost zo kort mogelijk maken, dan krijg je:

065 Privé	€ 200,-	
aan 100 Kas		€ 200,-

2. 070 Hypotheek € 1.000,-
aan 080 Leningen € 1.000,-

3. 160 Te vorderen BTW € 252,-
aan 161 Te betalen BTW € 252,-

4. Er is hier € 10,- te weinig BTW geboekt (21% van 85,- = € 17,85).

130 Debiteuren	€ 10,-	
aan 161 Te betalen BTW		€ 10,-

5. 410 Kantoorkosten € 120,-
aan 430 Verkoopkosten € 120,-

6. 460 Rentekosten € 200,-
aan 080 Leningen € 200,-

7. 200 Geld onderweg € 600,-
aan 110 Bank € 600,-

Opgave 45

1. Dit is een correcte boeking; geen correctie nodig.
2. De aanschaf van de machine moet niet op Machinekosten, maar op Machines geboekt worden. Bovendien heb je BTW te vorderen bij de aanschaf van een machine, en dus niet te betalen.

030 Machines	€ 50.000,-	
160 Te vorderen BTW	€ 10.500,-	
aan 415 Machinekosten		€ 50.000,-
aan 161 Te betalen BTW		€ 10.500,-

3.

410 Energiekosten	€ 300,-	
160 Te vorderen BTW	€ 63,-	
aan 110 Bank		€ 363,-

4.

850 Brutowinst	€ 50,-	
aan 161 Te betalen BTW		€ 21,-
aan 065 Privé		€ 29,-

5. Dit is een correcte boeking; geen correctie nodig.

Opgave 46

a. Journaalposten

2 jan.	410 Huisvestingskosten	€ 300,-	
	160 Te vorderen BTW	€ 63,-	
	aan 140 Crediteuren		€ 363,-
3 jan.	065 Privé Jansen sr.	€ 200,-	
	aan 100 Kas		€ 200,-
5 jan.	130 Debiteuren	€ 2.420,-	
	aan 850 Opbrengst verkopen		€ 2.000,-
	aan 161 Te betalen BTW		€ 420,-
	800 Inkoopprijs verkopen	€ 1.350,-	
	aan 700 Voorraad goederen		€ 1.350,-
6 jan.	200 Geld onderweg	€ 250,-	
	aan 100 Kas		€ 250,-
9 jan.	430 Verkoopkosten	€ 320,-	
	160 Te vorderen BTW	€ 67,20	
	aan 140 Crediteuren		€ 387,20
12 jan.	100 Kas	€ 450,-	
	aan 130 Debiteuren		€ 450,-
13 jan.	140 Crediteuren	€ 1.500,-	
	aan 130 Debiteuren		€ 700,-
	aan 110 Bank		€ 800,-
18 jan.	850 Opbrengst verkopen	€ 300,-	
	161 Te betalen BTW	€ 63,-	
	aan 130 Debiteuren		€ 363,-
	700 Voorraad goederen	€ 180,-	
	aan 800 Inkoopprijs verkopen		€ 180,-
19 jan.	110 Bank	€ 140,-	
	aan 066 Privé Jansen jr.		€ 140,-

N.B.: dit kan eventueel als een correctieboeking worden gezien. De boeking bij de tweede betaling moet teruggeboekt worden (toen boekten we Crediteuren, aan Bank):

110 Bank	€ 140,-	
aan 140 Crediteuren		€ 140,-

en vervolgens wordt de juiste boeking bij de eerste betaling gedaan:

140 Crediteuren	€ 140,-	
aan 066 Privé Jansen jr.		€ 140,-

Wegstrepen van Crediteuren debet en credit levert de bovenstaande journaalpost op.

21 jan.	460 Rentekosten aan 430 Verkoopkosten	€ 100,-	€ 100,-
23 jan.	162 Af te dragen BTW aan 110 Bank	€ 300,-	€ 300,-
24 jan.	700 Voorraad goederen 160 Te vorderen BTW aan 140 Crediteuren	€ 1.600,- € 336,-	€ 1.936,-
28 jan.	130 Debiteuren aan 850 Opbrengst verkopen aan 161 Te betalen BTW	€ 1.694,-	€ 1.400,- € 294,-
	800 Inkoopprijs verkopen aan 700 Voorraad goederen	€ 900,-	€ 900,-
29 jan.	070 Hypotheek 460 Rentekosten aan 200 Geld onderweg aan 110 Bank	€ 1.900,- € 100,-	€ 250,- € 1.750,-
30 jan.	140 Crediteuren aan 700 Voorraad goederen aan 160 Te vorderen BTW	€ 907,50	€ 750,- € 157,50
31 jan.	161 Te betalen BTW aan 160 Te vorderen BTW aan 162 Af te dragen BTW	€ 651,-	€ 308,70 € 342,30
	of: 161 Te betalen BTW € 651,- en 162 Af te dragen BTW € 308,70 aan 162 Af te dragen BTW € 651,- aan 160 Te vorderen BTW € 308,70		

b + c + d. Grootboek

Grootboek van de firma Jansen & Zn.

010 Bedrijfsgebouw

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	50.000,-	
31 jan.	Naar proefbalans	50.000,-	0,-

060 Eigen vermogen Jansen sr.

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		25.000,-
31 jan.	Naar proefbalans	0,-	25.000,-

061 Eigen vermogen Jansen jr.

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		16.500,-
31 jan.	Naar proefbalans	0,-	16.500,-

065 Privé Jansen sr.

datum	omschrijving	debet	credit
3 jan.	Kasopname	200,-	
31 jan.	Naar proefbalans	200,-	0,-

066 Privé Jansen jr.

datum	omschrijving	debet	credit
19 jan.	Crediteurenbetaling		140,-
31 jan.	Naar proefbalans	0,-	140,-

070 Hypotheek

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		12.000,-
29 jan.	Aflossing	1.900,-	
31 jan.	Naar proefbalans	1.900,-	12.000,-

100 Kas

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	500,-	
3 jan.	Privé-opname		200,-
6 jan.	Bankstorting		250,-
12 jan.	Debiteurenbetaling	450,-	
31 jan.	Naar proefbalans	950,-	450,-

110 Bank

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	1.800,-	
13 jan.	Afschrift nr. ...		800,-
19 jan.	Afschrift nr. ...	140,-	
23 jan.	Afschrift nr. ... (BTW-afdracht)		300,-
29 jan.	Afschrift nr. ...		1.750,-
31 jan.	Naar proefbalans	1.940,-	2.850,-

130 Debiteuren

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	1.100,-	
5 jan.	Verkoop goederen	2.420,-	
12 jan.	Betaling per kas		450,-
13 jan.	Betaling per bank		700,-
18 jan.	Retourzending goederen		363,-
28 jan.	Verkoop goederen	1.694,-	
31 jan.	Naar proefbalans	5.214,-	1.513,-

140 Crediteuren

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		2.600,-
2 jan.	Reparatie verlichting		363,-
9 jan.	Verkoopadvertentie		387,20
13 jan.	Betaling per bank	1.500,-	
24 jan.	Inkoop goederen		1.936,-
30 jan.	Retourzending goederen	907,50	

31 jan.	Naar proefbalans	2.407,50	5.286,20
---------	------------------	----------	----------

160 Te vorderen BTW

datum	omschrijving	debet	credit
2 jan.	Reparatie verlichting	63,-	
9 jan.	Verkoopadvertentie	67,20	
24 jan.	Inkoop goederen	336,-	
30 jan.	Retourzending goederen		157,50
31 jan.	Overboeking naar rek. 162		308,70
31 jan.	Naar proefbalans	466,20	466,20

161 Te betalen BTW

datum	omschrijving	debet	credit
5 jan.	Verkoop goederen		420,-
18 jan.	Retourzending goederen	63,-	
28 jan.	Verkoop goederen		294,-
31 jan.	Overboeking naar rek. 162	651,-	
31 jan.	Naar proefbalans	714,-	714,-

162 Af te dragen BTW

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		300,-
23 jan.	Afdracht BTW	300,-	
31 jan.	Overboeking van rek. 160 en 161		342,30
31 jan.	Naar proefbalans	300,-	642,30

200 Geld onderweg

datum	omschrijving	debet	credit
6 jan.	Bankstorting	250,-	
29 jan.	Bijschrijving bankstorting		250,-
31 jan.	Naar proefbalans	250,-	250,-

410 Huisvestingskosten

datum	omschrijving	debet	credit
2 jan.	Reparatie verlichting	300,-	
31 jan.	Naar proefbalans	300,-	0,-

430 Verkoopkosten

datum	omschrijving	debet	credit
9 jan.	Verkoopadvertentie	320,-	
21 jan.	Correctieboeking		100,-
31 jan.	Naar proefbalans	320,-	100,-

460 Rentekosten

datum	omschrijving	debet	credit
21 jan.	Correctieboeking	100,-	
29 jan.	Rente hypotheek	100,-	
31 jan.	Naar proefbalans	200,-	0,-

700 Voorraad goederen

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	3.000,-	
5 jan.	Verkoop goederen		1.350,-
18 jan.	Retourzending goederen	180,-	
24 jan.	Inkoop goederen	1.600,-	
28 jan.	Verkoop goederen		900,-
30 jan.	Retourzending goederen		750,-
31 jan.	Naar proefbalans	4.780,-	3.000,-

800 Inkoopprijs verkopen

datum	omschrijving	debet	credit
5 jan.	Verkoop goederen	1.350,-	
18 jan.	Retourzending goederen		180,-
28 jan.	Verkoop goederen	900,-	
31 jan.	Naar proefbalans	2.250,-	180,-

850 Opbrengst verkopen

datum	omschrijving	debet	credit
5 jan.	Verkoop goederen		2.000,-
18 jan.	Retourzending goederen	300,-	
28 jan.	Verkoop goederen		1.400,-
31 jan.	Naar proefbalans	300,-	3.400,-

e. Kolommenbalans

Kolommenbalans firma Jansen & Zn. per 31 januari 20..

Nr.	Rekening	Proefbalans		Saldibalans		Resultatenrekening		Balans	
		Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit
010	Bedrijfsgebouw	50.000,-	0,-	50.000,-				50.000,-	
060	Eigen vermogen								
	Jansen sr.	0,-	25.000,-		25.000,-				24.986,-
061	Eigen vermogen								
	Jansen jr.	0,-	16.500,-		16.500,-				16.764,-
065	Privé Jansen sr.	200,-	0,-	200,-					
066	Privé Jansen jr.	0,-	140,-		140,-				
070	Hypotheek	1.900,-	12.000,-		10.100,-				10.100,-
100	Kas	950,-	450,-	500,-				500,-	
110	Bank	1.940,-	2.850,-		910,-				910,-
130	Debiteuren	5.214,-	1.513,-	3.701,-				3.701,-	
140	Crediteuren	2.407,50	5.286,20		2.878,70				2.878,70
160	Te vorderen BTW	466,20	466,20						
161	Te betalen BTW	714,-	714,-						
162	Af te dragen BTW	300,-	642,30		342,30				342,30
200	Geld onderweg	250,-	250,-						
410	Huisvestingsk.	300,-	0,-	300,-		300,-			
430	Verkoopkosten	320,-	100,-	220,-		220,-			
460	Rentekosten	200,-	0,-	200,-		200,-			
700	Voorraad goed.	4.780,-	3.000,-	1.780,-				1.780,-	
800	Inkoopprijs verk.	2.250,-	180,-	2.070,-		2.070,-			
850	Opbrengst verk.	300,-	3.400,-		3.100,-		3.100,-		
	Saldo resultaten					310,-			
	Totaal	72.491,70	72.491,70	58.971,-	58.971,-	3.100,-	3.100,-	55.981,-	55.981,-

Bepaling eigen vermogen:

Oud E.V. Jansen sr.	25.000,-	Oud E.V. Jansen jr.	16.500,-
Privé Jansen sr.	<u>200,-</u> -	Privé Jansen jr.	<u>140,-</u> +
	24.800,-		16.640,-
Winstaandeel Jansen sr.	<u>186,-</u> +	Winstaandeel Jansen jr.	<u>124,-</u> +
(60% van 310,-)	24.986,-	(40% van 310,-)	16.764,-

6. Afschrijvingskosten en overlopende posten

Opgave 47

a.	030 Machines	€ 65.000,-	
	160 Te vorderen BTW	€ 13.650,-	
	aan 140 Crediteuren		€ 78.650,-
b.	480 Afschrijvingskosten	€ 5.000,-	
	aan 030 Machines		€ 5.000,-
c.	480 Afschrijvingskosten	€ 5.000,-	
	aan 030 Machines		€ 5.000,-
d.	€ 45.000,- (er is viermaal € 5.000,- afgeschreven, namelijk in de jaren 2013, 2014, 2015 en 2016; de aanschafwaarde van € 65.000,- is dus inmiddels met € 20.000,- verlaagd).		

Opgave 48

a.	040 Auto's	€ 40.000,-	
	160 Te vorderen BTW	€ 8.400,-	
	aan 140 Crediteuren		€ 48.400,-
b.	480 Afschrijvingskosten	€ 6.000,-	
	aan 040 Auto's		€ 6.000,-
	(afschrijvingsbedrag per jaar $36.000/4 = € 9.000,-$; afschrijving in aanschafjaar over 8 maanden = $2/3^e$ deel hiervan)		
c.	480 Afschrijvingskosten	€ 9.000,-	
	aan 040 Auto's		€ 9.000,-
d.	130 Debiteuren	€ 6.050,-	
	aan 040 Auto's		€ 4.000,-
	aan 940 Incidentele v + w		€ 1.000,-
	aan 161 Te betalen BTW		€ 1.050,-
e.	130 Debiteuren	€ 2.420,-	
	940 Incidentele v + w	€ 2.000,-	
	aan 040 Auto's		€ 4.000,-
	aan 161 Te betalen BTW		€ 420,-

Opgave 49

a.	040 Auto's	€ 30.000,-	
	160 Te vorderen BTW	€ 6.300,-	
	aan 140 Crediteuren		€ 36.300,-
b.	420 Autokosten	€ 60,-	
	160 Te vorderen BTW	€ 12,60	
	aan 100 Kas		€ 72,60
c.	420 Autokosten	€ 300,-	
	160 Te vorderen BTW	€ 63,-	
	aan 140 Crediteuren		€ 363,-
d.	480 Afschrijvingskosten	€ 1.600,-	
	aan 040 Auto's		€ 1.600,-
e.	€ 28.400,- (30.000,- minus 1.600,-).		
f.	130 Debiteuren	€ 33.880,-	
	940 Incidentele resultaten	€ 400,-	
	aan 040 Auto's		€ 28.400,-
	aan 161 Te betalen BTW		€ 5.880,-

Opgave 50

a. Afschrijving op gebouwen 2,5% van 600.000,-	= € 15.000,-
Afschrijving op inventaris 1/10 ^e deel van 120.000,-	= € 12.000,-
Afschrijving op computerapparatuur 1/4 ^e deel van 80.000,-	= € 20.000,-
Afschrijving op machines 1/15 ^e deel van (300.000,- minus 60.000,-)	= € 16.000,-
Totaal afschrijvingskosten	€ 63.000,-

b. 480 Afschrijvingskosten	€ 63.000,-
aan 010 Gebouw	€ 15.000,-
aan 020 Inventaris	€ 12.000,-
aan 025 Computerapparatuur	€ 20.000,-
aan 030 Machines	€ 16.000,-

c + d. Grootboek

010 Gebouw

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	450.000,-	
10 dec.	Afschrijving 20..		15.000,-
31 dec.	Naar proefbalans	450.000,-	15.000,-

020 Inventaris

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	60.000,-	
10 dec.	Afschrijving 20..		12.000,-
31 dec.	Naar proefbalans	60.000,-	12.000,-

025 Computerapparatuur

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	60.000,-	
10 dec.	Afschrijving 20..		20.000,-
31 dec.	Naar proefbalans	60.000,-	20.000,-

030 Machines

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	220.000,-	
10 dec.	Afschrijving 20..		16.000,-
31 dec.	Naar proefbalans	220.000,-	16.000,-

480 Afschrijvingskosten

datum	omschrijving	debet	credit
10 dec.	Afschrijving 20..	63.000,-	
31 dec.	Naar proefbalans	63.000,-	0,-

N.B.: In de rekening Afschrijvingskosten staan vier regels om in te vullen. Dat komt omdat je de journaalpost bij b. ook in vier gedeelten had kunnen maken:

Afschrijvingskosten	Afschrijvingskosten	Afschrijvingskosten	Afschrijvingskosten
aan Gebouw	aan Inventaris	aan Computerapparatuur	aan Machines

e. Kolommenbalans

Nr.	Rekening	Proefbalans		Saldibalans		Resultaten-rekening		Balans	
		Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit
010	Gebouw	450.000,-	15.000,-	435.000,-				435.000,-	
020	Inventaris	60.000,-	12.000,-	48.000,-				48.000,-	
025	Computerapparatuur	60.000,-	20.000,-	40.000,-				40.000,-	
030	Machines	220.000,-	16.000,-	204.000,-				204.000,-	
480	Afschrijvingskosten	63.000,-	0,-	63.000,-		63.000,-			

f. € 727.000,- (435.000,- + 48.000,- + 40.000,- + 204.000,-), ofwel de waarde op de balans per 1 januari vorig jaar (790.000,-) minus de afschrijvingskosten vorig jaar (63.000,-).

g. Omdat het een gedeelte van de kolommenbalans betreft. Optellen heeft geen zin, omdat er toch geen evenwicht zal zijn.

Opgave 51

- a. 435 Kantoorkosten € 200,-
 160 Te vorderen BTW € 42,-
 aan 140 Crediteuren € 242,-
- b. 410 Huurkosten € 750,-
 aan 173 Te betalen bedragen € 750,-
- c. 412 Verzekeringskosten € 270,-
 aan 173 Te betalen bedragen € 270,-

(De premie is in dit lopende jaar nog over 9 maanden verschuldigd, nl. april t/m december. Er wordt dus 9/12 deel van de jaarpremie ingeboekt als nog te betalen.)

- d. 140 Crediteuren € 242,-
 aan 110 Bank € 242,-
- e. 173 Te betalen bedragen € 750,-
 aan 110 Bank € 750,-
- f. 410 Huurkosten € 750,-
 aan 110 Bank € 750,-
- g. 173 Te betalen bedragen € 270,-
 412 Verzekeringskosten € 90,-
 aan 110 Bank € 360,-

(Van de jaarpremie is € 270,- geboekt op te betalen bedragen; de rest slaat op de eerste drie maanden van dit jaar, en kan nu direct op verzekeringskosten worden geboekt.)

Opgave 52

a.	130 Debiteuren	€ 484,-	
	aan 700 Voorraad goederen		€ 300,-
	aan 850 Brutowinst		€ 100,-
	aan 161 Te betalen BTW		€ 84,-
b.	172 Te ontvangen bedragen	€ 900,-	
	aan 910 Huuropbrengst		€ 900,-
c.	110 Bank	€ 476,-	
	aan 130 Debiteuren		€ 476,-
d.	110 Bank	€ 900,-	
	aan 172 Te ontvangen bedragen		€ 900,-
e.	110 Bank	€ 900,-	
	aan 910 Huuropbrengst		€ 900,-

Opgave 53

- a. 110 Bank € 3.000,-
 aan 900 Rente-opbrengsten € 2.250,-
 aan 171 Vooruitontvangen bedragen € 750,-
- b. 110 Bank € 150,-
 aan 171 Vooruitontvangen bedragen € 150,-
- c. Grootboek 2013

171 Vooruitontvangen bedragen

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		900,-
10 jan.	Overboeking naar opbrengsten	900,-	
22 maart	B12		750,-
20 dec.	B49		150,-
31 dec.	Naar proefbalans	900,-	1.800,-

900 Rente-opbrengsten

datum	omschrijving	debet	credit
10 jan.	Overboeking van vooruitontvangen bedragen		900,-
t/m nov.	Maandelijkse rentebetaling op lening 5%		1.650,-
22 maart	B22		2.250,-
31 dec.	Naar proefbalans	0,-	4.800,-

d. Kolommenbalans 2013

Nr.	Rekening	Proefbalans		Saldibalans		Resultatenrekening		Balans	
		Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit
171	Vooruitontvangen bedragen	900,-	1.800,-		900,-				900,-
900	Rente-opbrengsten	0,-	4.800,-		4.800,-		4.800,-		

- e. € 900,- (credit, dus schuld)
- f. Je hebt geld ontvangen waar je nog geen recht op hebt (dat recht ontstaat pas in een volgende periode). Momenteel heb je dus feitelijk een schuld aan de betaler.
- g. 171 Vooruitontvangen bedragen € 900,-
 aan 900 Rente-opbrengsten € 900,-

h. Grootboek 2014

171 Vooruitontvangen bedragen

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		900,-
5 jan.	D1	900,-	

900 Rente-opbrengsten

datum	omschrijving	debet	credit
5 jan.	D1		900,-

i. Geen schuld meer (zie grootboek, debetbedrag is gelijk aan creditbedrag). Je hebt nu namelijk wel recht op het geld en hebt het daarom overgeboekt naar de rente-opbrengsten.

j. € 900,-.

Opgave 54

a. 412 Assurantielkosten € 200,-
 170 Vooruitbetaalde bedragen € 200,-
 aan 100 Kas € 400,-

b. 170 Vooruitbetaalde bedragen € 140,-
 aan 110 Bank € 140,-

c. € 340,- (200,- + 140,-)

d. 412 Assurantielkosten € 200,-
 460 Rentekosten € 140,-
 aan 170 Vooruitbetaalde bedragen € 340,-

e. Diversenstuk

f. Je hebt te vroeg betaald, dus de ontvanger heeft feitelijk nog geen recht op het geld. Jij hebt dus tijdelijk een vordering op de ontvanger.

Opgave 55

a1.	170 Vooruitbetaalde bedragen aan 110 Bank	€ 600,-	€ 600,-
a2.	412 Assurantielkosten aan 170 Vooruitbetaalde bedragen	€ 600,-	€ 600,-
b1.	110 Bank aan 171 Vooruitontvangen bedragen	€ 550,-	€ 550,-
b2.	171 Vooruitontvangen bedragen aan 850 Opbrengsten verhuur	€ 550,-	€ 550,-
c1.	172 Te ontvangen bedragen aan 855 Contributie-opbrengsten	€ 1.400,-	€ 1.400,-
c2.	110 Bank aan 172 Te ontvangen bedragen	€ 1.400,-	€ 1.400,-
d1.	460 Rentekosten aan 173 Te betalen bedragen	€ 1.200,-	€ 1.200,-
d2.	173 Te betalen bedragen aan 110 Bank	€ 1.200,-	€ 1.200,-

7. De subadministraties debiteuren en crediteuren

Opgave 56

130 Debiteuren

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van Balans	2.005,-	

Opgave 57

a. Journaalposten

8 jan.	110 Bank	€ 850,-	
	aan 130 Debiteuren		€ 850,-
12 jan.	130 Debiteuren	€ 1.597,20	
	aan 850 Opbrengst verkopen		€ 1.320,-
	aan 161 Te betalen BTW		€ 277,20
	800 Inkoopprijs verkopen	€ 750,-	
	aan 700 Voorraad goederen		€ 750,-
N.B.: Je kunt natuurlijk ook elke factuur apart inboeken. Je krijgt dan viermaal de bovenstaande journaalpost met de bedragen per factuur.			
18 jan.	850 Opbrengst verkopen	€ 50,-	
	161 Te betalen BTW	€ 10,50	
	aan 130 Debiteuren		€ 60,50
	700 Voorraad goederen	€ 30,-	
	aan 800 Inkoopprijs verkopen		€ 30,-
23 jan.	110 Bank	€ 275,-	
	aan 130 Debiteuren		€ 275,-

b + c + d. Grootboek en debiteurenkaarten

130 Debiteuren

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	1.525,-	
8 jan.	(B1)		850,-
12 jan.	(V1 t/m 4)	1.597,20	
18 jan.	(Creditnota)		60,50
23 jan.	(B2)		275,-
31 jan.	Naar proefbalans	3.122,20	1.185,50

N.B.: Als je de verkoopfacturen van 12 januari apart hebt geboekt, komt deze datum viermaal voor in het grootboek.

Het debiteurensaldo in de grootboekrekening Debiteuren is € 1.936,70 (3122,20 minus 1.185,50)

Firma A. de Vries

datum	omschrijving	debet	credit	saldo
1 jan.	Saldo	220,-		220,-
12 jan.	V1	423,50		643,50
23 jan.	B2		220,-	423,50

Huisman & Zn.

datum	omschrijving	debet	credit	saldo
1 jan.	Saldo	400,-		400,-
12 jan.	V2	847,-		1.247,-

Wagenaars

datum	omschrijving	debet	credit	saldo
1 jan.	Saldo	158,-		158,-
8 jan.	B1		158,-	0,-
12 jan.	V3	217,80		217,80

Helvoort

datum	omschrijving	debet	credit	saldo
1 jan.	Saldo	747,-		747,-
8 jan.	B1		692,-	55,-
12 jan.	V4	108,90		163,90
18 jan.	Creditnota		60,50	103,40
23 jan.	B2		55,-	48,40

e. Debiteurenstaat

- f. Het totaal van de debiteurenstaat is € 1.936,70. Dit is gelijk aan het debiteurensaldo in het grootboek (zie d).
- g. Je kunt een kolom 'Saldo' toevoegen, net zoals in de debiteurenkaarten.

Debiteurenstaat firma Verwoerd per 31 januari		
Debiteurennr.	Naam debiteur	Saldo
1301	Vries, firma A. de	423,50
1302	Huisman & Zn.	1.247,-
1303	Wagenaars	217,80
1304	Helvoort	48,40
		1.936,70

Opgave 58

a. € 1.900,- (gelijk aan het totaal van de crediteurenstaat).

b. Journaal

7 jan.	140 Crediteuren	€ 460,-	
	aan 110 Bank		€ 460,-
11 jan.	700 Voorraad goederen	€ 500,-	
	160 Te vorderen BTW	€ 105,-	
	aan 140 Crediteuren		€ 605,-
14 jan.	140 Crediteuren	€ 300,-	
	aan 100 Kas		€ 300,-
19 jan.	700 Voorraad goederen	€ 700,-	
	160 Te vorderen BTW	€ 147,-	
	aan 140 Crediteuren		€ 847,-
21 jan.	140 Crediteuren	€ 940,-	
	aan 110 Bank		€ 940,-
25 jan.	140 Crediteuren	€ 242,-	
	aan 700 Voorraad goederen		€ 200,-
	aan 160 Te vorderen BTW		€ 42,-
28 jan.	450 Kantoorkosten	€ 100,-	
	160 Te vorderen BTW	€ 21,-	
	aan 140 Crediteuren		€ 121,-

c + d + e. Grootboek en crediteurenkaarten

140 Crediteuren

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		1.900,-
7 jan.	B1 (bankafschrift nr. 1)	460,-	
11 jan.	I1 (inkoopfactuur nr. 1)		605,-
14 jan.	K1 (kasbewijs nr. 1)	300,-	
19 jan.	I2		847,-
21 jan.	B2	940,-	
25 jan.	Creditnota	242,-	
28 jan.	I3		121,-
31 jan.	Naar proefbalans	1.942,-	3.473,-

Het crediteurensaldo per 31 januari is € 1.531,- (3.473,- minus 1.942,-).

Wouters

datum	omschrijving	debet	credit	saldo
1 jan.	Saldo		470,-	470,-
7 jan.	B1	270,-		200,-
11 jan.	I1		605,-	805,-

Helgers en partners

datum	omschrijving	debet	credit	saldo
1 jan.	Saldo		190,-	190,-
7 jan.	B1	190,-		0,-
28 jan.	I3		121,-	121,-

HMB BV

datum	omschrijving	debet	credit	saldo
1 jan.	Saldo		440,-	440,-
19 jan.	I2		847,-	1.287,-
21 jan.	B2	440,-		847,-
25 jan.	Creditnota	242,-		605,-

Accountantskantoor Bévé

datum	omschrijving	debet	credit	saldo
1 jan.	Saldo		800,-	800,-
14 jan.	K1	300,-		500,-
21 jan.	B2	500,-		0,-

f. Crediteurenstaat

Crediteurenstaat firma Wiersma per 31 januari		
<i>Crediteurennr.</i>	<i>Naam crediteur</i>	<i>Saldo</i>
1401	Wouters	805,-
1402	Helgers en partners	121,-
1403	HMB BV	605,-
1404	Accountantskantoor Bévé	0,-
		1.531,-

g. Het totaal van de crediteurenstaat is € 1.531,-. Dit komt overeen met het crediteurensaldo van de grootboekrekening Crediteuren (zie e).

Opgave 59

a. Boekingsregels (zorg dat je ze uit het hoofd kent!)

- Boekingsregel 1: méér bezit debet boeken, minder bezit credit boeken
 Boekingsregel 2: méér schuld credit boeken, minder schuld debet boeken
 Boekingsregel 3: kosten debet boeken (en minder kosten credit boeken)
 Boekingsregel 4: opbrengsten credit boeken (en negatieve opbrengsten debet boeken)
 Boekingsregel 5: privé-opnamen debet boeken, privé-stortingen credit boeken

b. Journaalposten

1.	200 Geld onderweg aan 100 Kas	€ 150,-	€ 150,-
2.	065 Privé aan 100 Kas	€ 100,-	€ 100,-
3.	161 Te betalen BTW aan 160 Te vorderen BTW aan 162 Af te dragen BTW	€ 5.400,-	€ 2.200,- € 3.200,-
De ondernemer moet € 3.200,- afdragen (verschil tussen 160 en 161, ofwel het bedrag van 162)			
4.	480 Afschrijvingskosten aan 030 Machines	€ 1.800,-	€ 1.800,-
5.	480 Afschrijvingskosten aan 030 Machines	€ 2.400,-	€ 2.400,-
6.	110 Bank aan 200 Geld onderweg	€ 150,-	€ 150,-
7.	110 Bank aan 065 Privé	€ 1.500,-	€ 1.500,-
8.	065 Privé aan 110 Bank	€ 1.800,-	€ 1.800,-
9.	130 Debiteuren aan 140 Crediteuren	€ 1.272,-	€ 1.272,-
10.	850 Opbrengst verkopen 161 Te betalen BTW aan 130 Debiteuren	€ 300,- € 63,-	€ 363,-
	700 Voorraad goederen aan 800 Inkoopprijs verkopen	€ 180,-	€ 180,-
11.	410 Kantoorkosten 160 Te vorderen BTW aan 140 Crediteuren	€ 80,- € 16,80	€ 96,80
12.	700 Voorraad goederen	€ 900,-	

	160 Te vorderen BTW aan 140 Crediteuren	€ 189,-	€ 1.089,-
13.	030 Machines 160 Te vorderen BTW aan 140 Crediteuren	€ 10.000,- € 2.100,-	€ 12.100,-
14.	170 Vooruitbetaalde bedragen aan 110 Bank	€ 480,-	€ 480,-
15.	172 Te ontvangen bedragen aan 851 Opbrengst contributies	€ 650,-	€ 650,-

8. Dagboeken; De boekhouding in schema

Opgave 60

1 + 2 + 3. Kasboek

Kasboek

Periode: 11 - 16 oktober 20..

<i>Datum</i>	<i>Tegenrekening</i>	<i>Debet</i>	<i>Credit</i>
11 okt.	beginsaldo	265,-	
11 okt.	700		100,-
11 okt.	160		6,-
12 okt.	435		40,-
14 okt.	065	80,-	
14 okt.	130	55,-	
15 okt.	065		24,20
15 okt.	430		40,-
15 okt.	160		8,40
15 okt.	425		39,-
16 okt.	eindsaldo		142,40
Totaal		400,-	400,-

4.	100 Kas	€ 135,-	
	aan 065 Privé		€ 80,-
	aan 130 Debiteuren		€ 55,-
5.	065 Privé	€ 24,20	
	160 Te vorderen BTW	€ 14,40	
	425 Portiekosten	€ 39,-	
	430 Advertentiekosten	€ 40,-	
	435 Contributiekosten	€ 40,-	
	700 Voorraad goederen	€ 100,-	
	aan 100 Kas		€ 257,60

Opgave 61

Debetkolom:	100 Kas	€ 332,50	
	aan 130 Debiteuren		€ 182,50
	aan 065 Privé		€ 150,-
Creditkolom:	470 Algemene kosten	€ 117,50	
	160 Te vorderen BTW	€ 24,68	
	200 Geld onderweg	€ 200,-	
	140 Crediteuren	€ 24,-	
	aan 100 Kas		€ 366,18

Opgave 62

1. Kasboek

Kasboek

Periode: 1 - 10 januari 20..

<i>Datum</i>	<i>Tegenrekening</i>	<i>Debet</i>	<i>Credit</i>
1 jan.	beginsaldo	315,-	
2 jan.	140		25,-
4 jan.	700		50,-
4 jan.	160		10,50
6 jan.	065	100,-	
8 jan.	130	30,-	
10 jan.	eindsaldo		359,50
Totaal		445,-	445,-

2. Debetkolom: 100 Kas € 130,-
 aan 065 Privé € 100,-
 aan 130 Debiteuren € 30,-

Creditkolom: 140 Crediteuren € 25,-
 700 Voorraad goederen € 50,-
 160 Te vorderen BTW € 10,50
 aan 100 Kas € 85,50

3. Eenvoudige kasstaat

Datum: 10 januari.

Betreft: Kasuitgaven 1 - 10 januari

<u>Crediteuren</u>			Totaal
Jansen (2 jan.)			€ 25,-
<u>Voorraad goederen</u>	Bedrag	BTW	
Inkoop (4 jan.)	€ 50,- +	€ 10,50 +	€ 60,50 +
	€ 50,-	€ 10,50	€ 85,50

<i>boekingsstuk</i>	<i>K1</i>	
<i>grootboekrek.</i>	<i>debet</i>	<i>credit</i>
140	25,-	
700	50,-	
160	10,50	
aan 100		85,50

Datum: 10 januari

Betreft: Kasinkomsten 1 - 10 januari

<u>Privé</u>	<u>Totaal</u>
Kasstorting (6 jan.)	€ 100,-
<u>Debiteuren</u>	
Hendriksen (8 jan.)	€ 30,-
	€ 130,-

boekingsstuk grootboekrek.	K2	
	debet	credit
100	130,-	
aan 065		100,-
aan 130		30,-

- Zie de boekingsstempels op de kasstukken.
- Begin- en eindsaldo van de kas (in het kasboek bij vraag 1 van deze opgave kun je deze saldi wél aflezen)

Opgave 63

100 Kas	€ 9.334,55	
aan 850 Opbrengst dameskleding		€ 3.703,25
aan 851 Opbrengst herenkleding		€ 2.460,75
aan 852 Opbrengst kinderkleding		€ 1.550,50
aan 161 Te betalen BTW		€ 1.620,05

Opgave 64

1. Boekingsregels:

- Boekingsregel 1: méér bezit debet boeken, minder bezit credit boeken
 Boekingsregel 2: méér schuld credit boeken, minder schuld debet boeken
 Boekingsregel 3: kosten debet boeken (en minder kosten credit boeken)
 Boekingsregel 4: opbrengsten credit boeken (en negatieve opbrengsten debet boeken)
 Boekingsregel 5: privé-opnamen debet boeken, privé-stortingen credit boeken

2. 100 Kas € 100,-
 aan 200 Geld onderweg € 100,-

3. Er behoort in kas te zitten € 48,94, namelijk $121,60 - (25 + 81,66 + 67 + 39) + (100 + 40)$.
 Er zit in kas € 47,44, dat is dus € 1,50 te weinig. Er is een kastekort van € 1,50.

N.B.: Je kunt dit kasverschil natuurlijk ook bepalen door de gegeven cijfers in een kasboek op te nemen.

4. Zie 3. Er is een kastekort omdat er minder in kas zit dan zou moeten.

5. 470 Algemene kosten € 1,50
 aan 100 Kas € 1,50

Opgave 65

1. Een tekort, omdat de kas wordt gecrediteerd. Er wordt dus afgeboekt op een bezitting, ofwel de bezitting was minder waard dan we dachten (tekort).

2. 100 Kas € 198,50
 aan 065 Privé € 100,-
 aan 130 Debiteuren € 98,50

 200 Geld onderweg € 50,-
 410 Huisvestingskosten € 10,-
 160 Te vorderen BTW € 2,10
 140 Crediteuren € 64,25
 470 Algemene kosten € 25,-
 aan 100 Kas € 151,35

3. 065 Privé € 25,-
 aan 470 Algemene kosten € 25,-

Opgave 66

1. Kasboek

Kasboek Periode: 1 - 10 januari 20..

<i>Datum</i>	<i>Tegenrekening</i>	<i>Debet</i>	<i>Credit</i>
1 jan.	beginsaldo	200,-	
2 jan.	200	50,-	
3 jan.	065		100,-
4 jan.	415		75,-
4 jan.	160		15,75
6 jan.	130	20,-	
8 jan.	140		70,50
10 jan.	470	1,-	
10 jan.	eindsaldo		9,75
Totaal		271,-	271,-

2.	100 Kas	€ 71,-	
	aan 200 Geld onderweg		€ 50,-
	aan 130 Debiteuren		€ 20,-
	aan 470 Algemene kosten		€ 1,-
	065 Privé	€ 100,-	
	415 Kantoorartikelen	€ 75,-	
	160 Te vorderen BTW	€ 15,75	
	140 Crediteuren	€ 70,50	
	aan 100 Kas		€ 261,25

3. Dit is een kasoverschot. Het kasverschil staat debet in het kasboek. Dat betekent dus dat er meer geld in kas zat dan gedacht. Het meerdere moet worden bijgeboekt.

Opgave 67

1. Inkoopboek
2. Verkoopboek
3. Kasboek
4. Inkoopboek
5. Bankboek
6. Memoriaal (diverse postenboek)

Opgave 68

a. Journaal

4 jan.	130 Debiteuren aan 850 Opbrengst verkopen aan 161 Te betalen BTW	€ 4.840,-	€ 4.000,- € 840,-
	800 Inkoopprijs verkopen aan 700 Voorraad goederen	€ 2.500,-	€ 2.500,-
5 jan.	140 Crediteuren aan 130 Debiteuren aan 110 Bank	€ 2.319,50	€ 1.950,- € 369,50
6 jan.	410 Huisvestingskosten aan 170 Vooruitbetaalde bedragen	€ 800,-	€ 800,-
7 jan.	100 Kas aan 200 Geld onderweg	€ 500,-	€ 500,-
10 jan.	100 Kas aan 130 Debiteuren	€ 1.200,-	€ 1.200,-
11 jan.	065 Privé aan 100 Kas	€ 400,-	€ 400,-
12 jan.	700 Voorraad goederen 160 Te vorderen BTW aan 140 Crediteuren	€ 1.000,- € 210,-	€ 1.210,-
13 jan.	200 Geld onderweg aan 100 Kas	€ 300,-	€ 300,-
14 jan.	850 Opbrengst verkopen 161 Te betalen BTW aan 130 Debiteuren	€ 1.600,- € 336,-	€ 1.936,-
	700 Voorraad goederen aan 800 Inkoopprijs goederen	€ 1.000,-	€ 1.000,-
17 jan.	173 Te betalen bedragen 162 Af te dragen BTW aan 130 Debiteuren aan 110 Bank	€ 250,- € 3.100,-	€ 2.000,- € 1.350,-
18 jan.	480 Afschrijvingskosten aan 010 Bedrijfsgebouw aan 040 Bedrijfsauto	€ 750,-	€ 350,- € 400,-
19 jan.	420 Autokosten 160 Te vorderen BTW aan 140 Crediteuren	€ 180,- € 37,80	€ 217,80

20 jan.	420 Autokosten	€ 50,-	
	160 Te vorderen BTW	€ 10,50	
	aan 065 Privé		€ 60,50
21 jan.	080 Leningen	€ 500,-	
	460 Rentekosten	€ 175,-	
	aan 110 Bank		€ 675,-
24 jan.	470 Algemene kosten	€ 15,-	
	aan 100 Kas		€ 15,-
25 jan.	130 Debiteuren	€ 6.050,-	
	aan 850 Opbrengst verkopen		€ 5.000,-
	aan 161 Te betalen BTW		€ 1.050,-
	800 Inkoopprijs verkopen	€ 3.125,-	
	aan 700 Voorraad goederen		€ 3.125,-
26 jan.	110 Bank	€ 2.704,-	
	200 Geld onderweg	€ 200,-	
	aan 130 Debiteuren		€ 2.904,-
27 jan.	470 Algemene kosten	€ 19,-	
	aan 420 Autokosten		€ 19,-
28 jan.	140 Crediteuren	€ 242,-	
	aan 700 Voorraad goederen		€ 200,-
	aan 160 Te vorderen BTW		€ 42,-
31 jan.	130 Debiteuren	€ 24.200,-	
	aan 040 Bedrijfsauto		€ 19.600,-
	aan 940 Incidentele v en w		€ 400,-
	aan 161 Te betalen BTW		€ 4.200,-
31 jan.	161 Te betalen BTW	€ 5.754,-	
	aan 160 Te vorderen BTW		€ 216,30
	aan 162 Af te dragen BTW		€ 5.537,70

b + c + d. Grootboek

010 Bedrijfsgebouw

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	120.000,-	
18 jan.	Afschrijving januari		350,-
31 jan.	Naar proefbalans	120.000,-	350,-

040 Bedrijfsauto

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	20.000,-	
18 jan.	Afschrijving januari		400,-
31 jan.	Verkoop bedrijfsauto		19.600,-
31 jan.	Naar proefbalans	20.000,-	20.000,-

060 Eigen vermogen

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		66.834,-
31 jan.	Naar proefbalans	0,-	66.834,-

065 Privé

datum	omschrijving	debet	credit
11 jan.	Kasopname	400,-	
20 jan.	Benzine		60,50
31 jan.	Naar proefbalans	400,-	60,50

070 Hypotheek

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		60.000,-
31 jan.	Naar proefbalans	0,-	60.000,-

080 Leningen

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		20.000,-
21 jan.	Aflossing januari	500,-	
31 jan.	Naar proefbalans	500,-	20.000,-

100 Kas

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	134,-	
7 jan.	Van bank	500,-	
10 jan.	Wegerif	1.200,-	
11 jan.	Privé-opname		400,-
13 jan.	Bankstorting		300,-
24 jan.	Kastekort		15,-
31 jan.	Naar proefbalans	1.834,-	715,-

110 Bank

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	2.500,-	
5 jan.	Bankafschrift		369,50
17 jan.	Bankafschrift		1.350,-
21 jan.	Bankafschrift		675,-
26 jan.	Bankafschrift	2.704,-	
31 jan.	Naar proefbalans	5.204,-	2.394,50

130 Debiteuren

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	4.500,-	
4 jan.	Alberts	4.840,-	
5 jan.	Betaling per bank		1.950,-
10 jan.	Wegerif		1.200,-
14 jan.	Retourzending van Alberts		1.936,-
17 jan.	Wegerif		2.000,-
25 jan.	NKS BV	6.050,-	
26 jan.	Betaling per bank		2.904,-
31 jan.	Garage Van Vliet	24.200,-	
31 jan.	Naar proefbalans	39.590,-	9.990,-

140 Crediteuren

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		7.750,-
5 jan.	Betaling per bank	2.319,50	
12 jan.	Botervloot		1.210,-
19 jan.	Garage Konings		217,80
28 jan.	Retourzending naar Botervloot	242,-	
31 jan.	Naar proefbalans	2.561,50	9.177,80

160 Te vorderen BTW

datum	omschrijving	debet	credit
12 jan.	Botervloot	210,-	
19 jan.	Garage Konings	37,80	
20 jan.	Benzine	10,50	
28 jan.	Retourzending naar Botervloot		42,-
31 jan.	Overboeking naar 161		216,30
31 jan.	Naar proefbalans	258,30	258,30

161 Te betalen BTW

datum	omschrijving	debet	credit
4 jan.	Alberts		840,-
14 jan.	Retourzending van Alberts	336,-	
25 jan.	NKS BV		1.050,-
31 jan.	Verkoop bedrijfsauto		4.200,-
31 jan.	Overboeking naar 162	5.754,-	
31 jan.	Naar proefbalans	6.090,-	6.090,-

162 Af te dragen BTW

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		3.100,-
17 jan.	Afdracht BTW december	3.100,-	
31 jan.	Overboeking van 160 en 161		5.537,70
31 jan.	Naar proefbalans	3.100,-	8.637,70

170 Vooruitbetaalde bedragen

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	800,-	
6 jan.	Afboeking vooruitbetaalde premie		800,-
31 jan.	Naar proefbalans	800,-	800,-

173 Te betalen bedragen

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans		250,-
17 jan.	Rente hypotheek december	250,-	
31 jan.	Naar proefbalans	250,-	250,-

200 Geld onderweg

datum	omschrijving	debet	credit
7 jan.	Van bank in kas gestort		500,-
13 jan.	Van kas naar bank	300,-	
26 jan.	Bankafschrift	200,-	
31 jan.	Naar proefbalans	500,-	500,-

410 Huisvestingskosten

datum	omschrijving	debet	credit
6 jan.	Premie bedrijfsgebouw	800,-	
31 jan.	Naar proefbalans	800,-	0,-

420 Autokosten

datum	omschrijving	debet	credit
19 jan.	Garage Konings	180,-	
20 jan.	Benzine	50,-	
19 jan.	Correctieboeking		19,-
31 jan.	Naar proefbalans	230,-	19,-

460 Rentekosten

datum	omschrijving	debet	credit
21 jan.	Rente lening januari	175,-	
31 jan.	Naar proefbalans	175,-	0,-

470 Algemene kosten

datum	omschrijving	debet	credit
24 jan.	Kastekort	15,-	
27 jan.	Correctieboeking	19,-	
31 jan.	Naar proefbalans	34,-	0,-

480 Afschrijvingskosten

datum	omschrijving	debet	credit
18 jan.	Afschrijving januari	750,-	
31 jan.	Naar proefbalans	750,-	0,-

700 Voorraad goederen

datum	omschrijving	debet	credit
1 jan.	Van balans	10.000,-	
4 jan.	Alberts		2.500,-
12 jan.	Botervloot	1.000,-	
14 jan.	Retourzending van Alberts	1.000,-	
25 jan.	NKS BV		3.125,-
28 jan.	Retourzending naar Botervloot		200,-
31 jan.	Naar proefbalans	12.000,-	5.825,-

800 Inkooprijds verkopen

datum	omschrijving	debet	credit
4 jan.	Alberts	2.500,-	
14 jan.	Retourzending van Alberts		1.000,-
25 jan.	NKS BV	3.125,-	
31 jan.	Naar proefbalans	5.625,-	1.000,-

850 Opbrengst verkopen

datum	omschrijving	debet	credit
4 jan.	Alberts		4.000,-
14 jan.	Retourzending van Alberts	1.600,-	
25 jan.	NKS BV		5.000,-
31 jan.	Naar proefbalans	1.600,-	9.000,-

940 Incidentele verliezen en winsten

datum	omschrijving	debet	credit
31 jan.	Verkoop bedrijfsauto		400,-
31 jan.	Naar proefbalans	0,-	400,-

e. Kolommenbalans

Bepaling eigen vermogen:

Oud eigen vermogen	66.834,-	
Privé	<u>339,50</u>	-
	66.494,50	
Winst	<u>1.205,-</u>	+
	67.699,50	

Kolommenbalans per 31 januari 20..

Nr.	Rekening	Proefbalans		Saldibalans		Resultaten-rekening		Balans	
		Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit
010	Bedrijfsgebouw	120.000,-	350,-	119.650,-				119.650,-	
040	Bedrijfsauto	20.000,-	20.000,-						
060	Eigen vermogen	0,-	66.834,-		66.834,-				67.699,50
065	Privé	400,-	60,50	339,50					
070	Hypotheek	0,-	60.000,-		60.000,-				60.000,-
080	Leningen	500,-	20.000,-		19.500,-				19.500,-
100	Kas	1.834,-	715,-	1.119,-				1.119,-	
110	Bank	5.204,-	2.394,50	2.809,50				2.809,50	
130	Debiteuren	39.590,-	9.990,-	29.600,-				29.600,-	
140	Crediteuren	2.561,50	9.177,80		6.616,30				6.616,30
160	Te vorderen BTW	258,30	258,30						
161	Te betalen BTW	6.090,-	6.090,-						
162	Af te dragen BTW	3.100,-	8.637,70		5.537,70				5.537,70
170	Vooruitbetaald	800,-	800,-						
173	Te betalen bedr.	250,-	250,-						
200	Geld onderweg	500,-	500,-						
410	Huisvestingskosten	800,-	0,-	800,-		800,-			
420	Autokosten	230,-	19,-	211,-		211,-			
460	Rentekosten	175,-	0,-	175,-		175,-			
470	Algemene kosten	34,-	0,-	34,-		34,-			
480	Afschrijvingskosten	750,-	0,-	750,-		750,-			
700	Voorraad goederen	12.000,-	5.825,-	6.175,-				6.175,-	
800	Inkoopprijs verk.	5.625,-	1.000,-	4.625,-		4.625,-			
850	Opbrengst verk.	1.600,-	9.000,-		7.400,-		7.400,-		
940	Incidentele v. en w.	0,-	400,-		400,-		400,-		
950	Saldo resultaten					1.205,-			
	Totaal	222.301,80	222.301,80	166.288,-	166.288,-	7.800,-	7.800,-	159.353,50	159.353,50

f. De winst bedroeg € 1.205,- (zie saldo resultaten en winstberekening boven de kolommenbalans).

g. Het eigen vermogen is toegenomen met € 865,50 van 66.834,- naar 67.699,50. Dit komt door een daling van 339,50 door privé-onttrekking en een stijging van 1.205,- door winst, per saldo dus € 865,50.

h. Debiteurenkaarten

1301 Alberts

datum	omschrijving	debet	credit	saldo
1 jan.	Saldo	500,-		500,-
4 jan.	Verkoop goederen	4.840,-		5.340,-
5 jan.	Betaling per bank		1.500,-	3.840,-
14 jan.	Retourzending		1.936,-	1.904,-
26 jan.	Betaling per bank		1.904,-	0,-

1302 NKS BV

datum	omschrijving	debet	credit	saldo
1 jan.	Saldo	750,-		750,-
5 jan.	Betaling per bank		450,-	300,-
25 jan.	Verkoop goederen	6.050,-		6.350,-
26 jan.	Betaling per bank		1.000,-	5.350,-

1303 Wegerif

datum	omschrijving	debet	credit	saldo
1 jan.	Saldo	3.250,-		3.250,-
10 jan.	Betaling per kas		1.200,-	2.050,-
17 jan.	Betaling per bank		2.000,-	50,-

1304 Garage Van Vliet

datum	omschrijving	debet	credit	saldo
31 jan.	Verkoop auto	24.200,-		24.200,-

i. Debiteurenstaat

Debiteurenstaat per 31 januari 20..		
Debiteurennr.	Naam debiteur	Saldo
1301	Alberts	0,-
1302	NKS BV	5.350,-
1303	Wegerif	50,-
1304	Garage Van Vliet	24.200,-
		29.600,-

Het totaal van de debiteurenstaat (€ 29.600,-) komt overeen met het debiteurenbedrag op de balans (zie de kolommenbalans bij e).

j. Crediteurenkaarten

1401 Waagsma

datum	omschrijving	debet	credit	saldo
1 jan.	Saldo		6.700,-	6.700,-
5 jan.	Betaling per bank	2.300,-		4.400,-

1402 Botervloot

datum	omschrijving	debet	credit	saldo
1 jan.	Saldo		983,-	983,-
5 jan.	Betaling per bank	19,50		963,50
12 jan.	Inkoop goederen		1.210,-	2.173,50
28 jan.	Retourzending	242,-		1.931,50

1403 Garage Konings

datum	omschrijving	debet	credit	saldo
1 jan.	Saldo		67,-	67,-
19 jan.	Reparatie auto		217,80	284,80

k. Crediteurenstaat

Crediteurenstaat per 31 januari 20..		
Crediteurennr.	Naam crediteur	Saldo
1401	Waagsma	4.400,-
1402	Botervloot	1.931,50
1403	Garage Konings	284,80
		6.616,30

Het totaal van de crediteurenstaat (€ 6.616,30) komt overeen met het crediteurenbedrag op de balans (zie de kolommenbalans bij e).